

Institut za javno zdravlje „Dr Milan Jovanović Batut“

Centar za kontrolu bolesti

Odeljenje za nezarazne bolesti

Beograd, Dr Subotića 5

Telefon:2684566/177, 160

U P U T S T V O

*za vođenje evidencije o licima u riziku za nastanak šećerne bolesti i
licima obolelim od šećerne bolesti*

2019. godina

SADRŽAJ

1. Uvod.....	3
2. Pravni osnov.....	4
3. Izvori informacija i sadržina zdravstvene dokumentacije i evidencija na primarnom nivou zdravstvene zaštite.....	5
4. Lica ovlašćena za vođenje zdravstvene dokumentacije i upisivanje podataka.....	6
5. Rokovi za dostavljanje i obradu podataka.....	6
6. Obezbeđivanje kvaliteta, zaštite i čuvanja podataka.....	8
7. Integrisani zdravstveni informacioni sistem.....	8
8. Popunjavanje podataka u knjizi evidencije dijabetesa.....	10
8.1. Knjiga evidencije lica u riziku za nastanak šećerne bolesti i lica obolelih od šećerne bolesti u oblasti primarne zdravstvene zaštite odraslih osoba.....	11
8.2. Knjiga evidencije lica obolelih od šećerne bolesti u oblasti primarne zdravstvene zaštite predškolske i školske dece.....	41
8.3. Knjiga evidencije lica sa gestacijskim dijabetesom u oblasti primarne zdravstvene zaštite žena.....	60
9. Kontrola kvaliteta podataka.....	71
10. Literatura.....	72
11. Prilozi.....	72
11.1 Spisak obeležja evidencije o licima u riziku za nastanak šećerne bolesti i licima obolelih od šećerne bolesti u oblasti primarne zdravstvene zaštite.....	72
11.2 Šifarnici (zdravstvenih ustanova, organizacionih jedinica/službi, oblasti i opština)	78

Autori:

Prof. dr Neboša M. Lalić

Dr sc. med. Dragan Miljuš

Dr Ivana Rakočević

1. Uvod

Zdravstvena dokumentacija i evidencije u oblasti zdravstvene zaštite služe za praćenje i proučavanje zdravstvenog stanja stanovništva, za planiranje i programiranje zdravstvene zaštite, za praćenje i ocenjivanje sprovođenja planova, programa i resursa zdravstvene zaštite, finansiranje zdravstvene zaštite, procenu i unapređenje kvaliteta zdravstvene zaštite, za različita istraživanja u oblasti zdravstvene zaštite, blagovremeno informisanje javnosti i druge svrhe.

Zdravstvenu dokumentaciju čine medicinska dokumentacija o pacijentima i osnovna dokumentacija o zdravstvenoj ustanovi, privatnoj praksi i drugim pravnim licima. Zdravstvena dokumentacija može da se vodi u pismenom ili elektronskom obliku. Medicinska dokumentacija sadrži hronološki zapažene razloge posete zdravstvenoj ustanovi, kao i anamnestičke, laboratorijske i dijagnostičke nalaze dobijene prilikom pregleda pacijenta. Kao potpuna, tačna i dostupna, medicinska dokumentacija predstavlja sudsko-medicinski dokument koji evidentira preventivne postupke, skrining i postupke lečenja.

Medicinska dokumentacija i evidencije o pružanju zdravstvenih usluga i zdravstvenom stanju pacijenta i stanovništva, vode se upisivanjem podataka u osnovnu zdravstvenu dokumentaciju i pomoćna sredstva za vođenje evidencija. Individualni i zbirni izveštaji izrađuju se na osnovu podataka iz osnovne zdravstvene dokumentacije i evidencija i pomoćnih sredstava za vođenje evidencija.

Vođenje evidencija, sastavljanje i dostavljanje propisanih izveštaja sastavni je deo stručnog rada zdravstvenih organizacija. Zdravstvena dokumentacija i evidencije vode se upisivanjem podataka u osnovnu zdravstvenu dokumentaciju i pomoćna sredstva za vođenje evidencija. Izveštaji, individualni i zbirni, izrađuju se na osnovu podataka iz osnovne zdravstvene dokumentacije i evidencija i pomoćnih sredstava za vođenje evidencija.

Na primarnom nivou zdravstvene zaštite, između ostalih, osnovnu medicinsku dokumentaciju čine: zdravstveni karton, stomatološki karton, karton obavezne imunizacije, protokol i knjiga evidencije.

U zavisnosti od vrste medicinske dokumentacije, u osnovnu medicinsku dokumentaciju upisuju se podaci o pacijentu, zdravstvenom stanju i zdravstvenim uslugama.

Osnovni uslov za kvalitetno funkcionisanje evidencija u zdravstvu je da podaci koji se prikupljaju budu usklađeni sa nacionalnim potrebama, pri čemu nomenklature i definicije svakog entiteta i modaliteta varijabli koje se prate treba da budu konzistentne, kako bi se postigla internacionalna komparabilnost podataka.

Evidencije podataka o dijabetesu su definisane i organizovane na osnovu Zakona o zdravstvenoj dokumentaciji i evidencijama u oblasti zdravstva (1), pratećim Pravilnikom (2), Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti (3) i ovim metodološkim uputstvom.

2. Pravni osnov

Zdravstvene ustanove, privatna praksa i druga pravna lica dužni su da vode zdravstvenu dokumentaciju i evidencije, na način i po postupku kao i u rokovima utvrđenim zakonom o zdravstvenoj dokumentaciji i evidencijama u oblasti zdravstva (1).

U okviru navedenog Zakona (1) i Pravilnika (2) vrši se unos relevantnih obeležja koja se odnose na: zdravstvenu ustanovu i lične podatke, prevenciju, dijagnostiku, faktore rizika, laboratorijske nalaze, samokontrolu, komplikacije, skrining komplikacije, terapiju i izveštaj o pacijentima obolelim od dijabetesa.

Osnovni medicinski dokument koji se vodi kod izabranog lekara po oblastima zdravstvene zaštite, za svakog pacijenta kome se pruža zdravstvena zaštita, osim za prolazne pacijente (član 14) navedenog Zakona (1) je zdravstveni karton.

Prilikom utvrđivanja određenih bolesti ili stanja, kao i pružanja zdravstvenih usluga na primarnom nivou zdravstvene zaštite, u okviru ovog Zakona (1), vodi se i koristi knjiga evidencije (član 24) o licima obolelim od bolesti od većeg javno-zdravstvenog značaja, među kojima je i dijabetes.

Zdravstvena dokumentacija i evidencije vode se upisivanjem podataka o pruženim zdravstvenim uslugama, odnosno preduzetim merama u oblasti zdravstvene zaštite, u obrasce za vođenje zdravstvene dokumentacije i evidencija (član 37) propisanih Zakonom (1).

Upisivanje u obrasce za vođenje zdravstvene dokumentacije i evidencija, u skladu sa Zakonom (1) vrši se na osnovu podataka sadržanih u javnim i drugim ispravama. Izuzetno, ako podatak ne može da se upiše u obrasce za vođenje zdravstvene dokumentacije i evidencija na osnovu podataka sadržanih u javnim i drugim ispravama, podaci se upisuju na osnovu izjave lica od kojeg se uzimaju podaci, koji se upisuju u zdravstvenu dokumentaciju i evidencije (član 37).

U skladu sa Zakonom (1) vođenje zdravstvene dokumentacije i evidencija vrši se u pismenom ili u elektronskom obliku. Ukoliko se osnovna medicinska dokumentacija

(zdravstveni karton, protokoli i knjige evidencije) vodi u elektronskom obliku, a nisu ispunjeni svi propisani uslovi za vođenje osnovne medicinske dokumentacije u elektronskom obliku, nadležni zdravstveni radnik dužan je da odštampan i potpisan primerak ove dokumentacije čuva u papirnom obliku (član 37).

U skladu sa Zakonom i propisima donetim za sprovođenje ovog zakona (1), zavod, odnosno institut za javno zdravlje koordinira i prati stručni rad u postupku vođenja zdravstvene dokumentacije i evidencija, obrade podataka i izveštavanju (član 39).

3. Izvori informacija i sadržina zdravstvene dokumentacije i evidencija na primarnom nivou zdravstvene zaštite

Zdravstveni karton (član 14), knjiga evidencije (član 24), protokol (član 17), laboratorijski nalaz (član 33) i obrazac individualnog izveštaja, prijave, prijave promene i odjave o obolelom od dijabetesa (član 29), knjiga evidencije i mnogobrojna pomoćna sredstva za vođenje evidencija, čine osnovne izvore informacija o dijabetesu na primarnom nivou zdravstvene zaštite.

Zdravstveni karton je osnovni medicinski dokument koji se vodi kod izabranog lekara, za svaku osobu kojoj se pruža zdravstvena zaštita, osim za prolazne pacijente. Najznačajniji podaci o zdravlju osobe nalaze se u ovom medicinskom dokumentu.

Protokoli koji se vode u zdravstvenim ustanovama i privatnoj praksi pri pružanju zdravstvenih usluga i preduzimanju medicinskih mera kada se za osobu ne otvara zdravstveni karton, takođe mogu pružiti podatke o osobama sa dijabetesom. Na primer, za prolazne pacijente, za intervencije i kućne posete zdravstvenih radnika, u hitnoj medicinskoj pomoći, u dijagnostičkim i specijalističko-konsultativnim službama, pri obavljanju zdravstveno-vaspitnog rada i drugim zdravstvenim uslugama.

Knjiga evidencije koristi se prilikom utvrđivanja određenih bolesti ili stanja, kao i pružanja zdravstvenih usluga i vodi se o licima obolelim od bolesti od većeg javno-zdravstvenog značaja, među kojima su i osobe sa dijabetesom.

U *pomoćnim sredstvima za vođenje evidencija* (tekuća evidencija o utvrđenim oboljenjima i stanjima u ustanovama koje pružaju vanbolničku i specijalističko-konsultativnu zdravstvenu zaštitu sa završnim dijagnozama postavljenim u jednom danu) mogu se nalaziti i dijagnoze dijabetesa.

4. Lica ovlašćena za vođenje zdravstvene dokumentacije i upisivanje podataka

Obavezu vođenje zdravstvene dokumentacije i upisivanje podataka o dijabetesu imaju svi izabrani lekari, zaposleni u službama za zdravstvenu zaštitu odraslih, žena, predškolske i školske dece u domovima zdravlja.

Zakon (1) propisuje da su za tačnost podatka koji se nalaze u zdravstvenom kartonu odgovorni izabrani lekari u službama za zdravstvenu zaštitu odraslih, žena, predškolske i školske dece (član 14), odnosno, nadležni zdravstveni radnici, zdravstveni saradnici i druga ovlašćena lica (član 24).

U obrasce za vođenje zdravstvene dokumentacije i evidencija, nadležni zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni saradnik i drugo ovlašćeno lice, dužno je da svojim potpisom i pečatom ili za to predviđenim drugim identifikacionim sredstvom (kvalifikovan elektronski potpis) potvrdi tačnost upisanih podataka (član 38).

Zdravstvene ustanove, privatna praksa i druga pravna lica, dužni su da prikupljanje i obradu podataka o ličnosti pacijenta vrše na način kojim se obezbeđuje ostvarivanje prava na privatnost i prava na poverljivost podataka o ličnosti pacijenta, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava pacijenata i zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Zakon definiše (1) da nadležni zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni saradnik i drugo ovlašćeno lice, koji imaju obavezu čuvanja podataka (član 40) i mogu biti oslobođeni čuvanja podataka samo na osnovu pismenog pristanka pacijenta, odnosno njegovog zakonskog zastupnika, ili na osnovu odluke suda (1, 3).

U postupku vođenja zdravstvene dokumentacije i evidencija, nadležni zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni saradnik i drugo ovlašćeno lice dužno je da poštuje najviše standarde ljudskih prava i bezbednosti pacijenta, uz uvažavanje njegovih moralnih, kulturnih, religijskih i filozofskih ubeđenja.

5. Rokovi za čuvanje, dostavljanje i obradu podataka

U zavisnosti od vrste zdravstvene dokumentacije i evidencija, zdravstvena ustanova, privatna praksa i drugo pravno lice, dužni su da čuvaju zdravstvenu dokumentaciju i evidencije u pismenom, elektronskom ili drugom obliku, vodeći računa da se očuva njihova upotrebna vrednost (član 41).

Navedena pravna lica dužna su da čuvaju zdravstvenu dokumentaciju i evidencije u rokovima utvrđenim Zakonom (1), kao i propisima kojima se uređuje arhivska građa. Zdravstveni karton čuva se deset godina nakon smrti pacijenta ili 90 godina nakon otvaranja, odnosno 40 godina po prestanku izloženosti azbestu, kancerogenim ili mutagenim materijama, biološkim agensima i hemijskim sredstvima. Registar obolelih od dijabetesa kao i podaci koji se

vode u elektronskom obliku se čuvaju trajno. Ostala osnovna medicinska dokumentacija čuva se 15 godina nakon poslednjeg upisa podataka.

Sva navedena pravna lica (član 41), po prestanku obavljanja zdravstvene delatnosti u okviru Zakona (1), odnosno brisanja iz registra nadležnog organa, dužna su da predaju na čuvanje zdravstvenu dokumentaciju i evidencije nadležnom arhivu u skladu sa zakonom kojim se uređuje arhivska građa.

Ako u postupku obrade dostavljenih podataka, zavod, odnosno institut za javno zdravlje, utvrdi da su podaci nepotpuni ili da postoji sumnja u verodostojnost podataka, dužan je da o tome obavesti zdravstvenu ustanovu, privatnu praksu ili drugo pravno lice koja je podatak dostavila i da zahteva ispravku istih u što kraćem roku, a najkasnije u roku od pet dana (član 39).

Zdravstvena ustanova, privatna praksa ili drugo pravno lice koja je dostavila podatak, dužna je da postupi po zahtevu zavoda, odnosno instituta (član 39). Ako ne postupi po zahtevu, zavod, odnosno institut za javno zdravlje o tome će obavestiti ministarstvo nadležno za poslove zdravlja koji vrši nadzor nad zakonitošću rada.

U skladu sa Zakonom (1), zdravstvene ustanove, privatna praksa i druga pravna lica dužni su da individualne izveštaje (prijave, prijava promene i odjava) osoba sa dijabetesom, dostavljaju nadležnom zavodu, odnosno institutu za javno zdravlje, u roku od deset dana od dana utvrđivanja dijagnoze. Ako se zdravstvena dokumentacija i evidencije vode u elektronskom obliku, individualni izveštaj (prijave, prijava promene i odjava) osoba sa dijabetesom, dostavljaju se do 10. u mesecu za prethodni mesec.

Zavodi, odnosno instituti za javno zdravlje, podatke iz Registra dužni su da dostavljaju u elektronskom obliku, Institutu za javno zdravlje Srbije, do 30. u mesecu za prethodni mesec. Zavodi i instituti za javno zdravlje objedinjene individualne izveštaje (prijave, prijava promene i odjava) osoba sa dijabetesom na osnovu ovog Zakona (1), dužni su da dostavljaju u elektronskom obliku, Institutu za javno zdravlje Republike Srbije, najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Prema Zakonu (1), zavodi za javno zdravlje sa područja autonomne pokrajine svoje objedinjene individualne izveštaje (prijave, prijava promene i odjava) osoba sa dijabetesom dostavljaju u elektronskom obliku i zavodu za javno zdravlje osnovanom za teritoriju autonomne pokrajine.

Institut za javno zdravlje Srbije objedinjuje podatke iz individualnih i zbirnih izveštaja koje dostavljaju regionalni zavodi, odnosno instituti za javno zdravlje i formira bazu podataka o osobama sa dijabetesom za teritoriju Republike.

Institut za javno zdravlje Srbije dužan je da obrađene zbirne izveštaje (prijave, prijava promene i odjava) osoba sa dijabetesom, dostavi ministarstvu nadležnom za poslove zdravlja i

drugim nadležnim organima, organizacijama i ustanovama u skladu sa zakonom, najkasnije do 30. septembra tekuće godine za prethodnu godinu.

Regionalni registri za dijabetes su u obavezi da Institutu za javno zdravlje Srbije, tekuće godine dostave konsolidovane, finalizovane baze za proteklu godinu (do 30. marta), odnosno, baze podataka za prvih 6 meseci (do 30. oktobra).

U skladu sa zakonom, Institut za javno zdravlje Srbije jednom godišnje publikuje godišnji izveštaj o obolelima od dijabetesa u Republici Srbiji i dužan je da obrađen zbirni izveštaj o osobama sa dijabetesom dostavi ministarstvu zdravlja i drugim nadležnim organima, organizacijama i ustanovama, najkasnije do 30. septembra tekuće godine za prethodnu godinu.

Takođe, godišnji izveštaj o osoba sa dijabetesom, Institut za javno zdravlje Srbije, dužan je da stavi na uvid javnosti.

6. Obezbeđivanje kvaliteta, zaštite i čuvanja podataka

Nadležni zdravstveni radnik, odnosno ovlašćeno lice za rad sa podacima o pacijentu sa dijabetesom, dužno je da u sva zdravstvena dokumenta evidentira validne podatke, pri čemu će svojim potpisom ili kvalifikovanim elektronskim potpisom i pečatom, potvrditi tačnost upisanih podataka.

U cilju stalnog unapređenja kvaliteta podataka o dijabetesu, sprovodi se sistematska, kontinuirana edukacija zdravstvenih radnika i saradnika o svim aspektima organizacije, metodološkim principima i informatičkoj podršci evidencije dijabetesa.

Zdravstvene ustanove, kao i nadležni zdravstveni radnici, ovlašćena lica koja vode evidencije o dijabetesu, dužni su da čuvaju ovu zdravstvenu dokumentaciju, nezavisno od oblika u kome su navedeni podaci (papir, optički diskovi, magnetni mediji, elektronski zapisi i dr.), od neovlašćenog pristupa, uvida, kopiranja i zloupotrebe.

Podatke sadržane u medicinskoj dokumentaciji i evidencijama može koristiti pacijent na koga se ti podaci odnose, radi ostvarivanja svojih prava, u skladu sa Zakonima (1, 3).

7. Integrisani zdravstveni informacioni sistem

Integrisani zdravstveni informacioni sistem Republike Srbije (IZIS) u smislu Zakona (1) se organizuje i razvija radi planiranja i efikasnog upravljanja sistemom zdravstvene zaštite, sistemom zdravstvenog osiguranja, kao i radi prikupljanja i obrade podataka u vezi sa zdravstvenim stanjem stanovništva, finansiranjem zdravstvene zaštite i funkcionisanjem zdravstvene službe (član 44). IZIIS čine zdravstveno-statistički sistem, informacioni sistem organizacija zdravstvenog osiguranja i informacioni sistemi zdravstvenih ustanova, privatne

prakse i drugih pravnih lica. U skladu sa pravima, ulogama i odgovornostima, IZIS obezbeđuje dostupnost zdravstvenih podataka svim učesnicima u zdravstvenom sistemu.

Institut za javno zdravlje Srbije je rukovalac podacima koji čine Integrisani zdravstveni informacioni sistem Republike Srbije i dužan je da o svakoj povredi bezbednosti podataka obavesti lice/a na koja se ti podaci odnose, ministarstvo nadležno za poslove zdravlja i Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti (član 44).

Pravna lica, zdravstvena ustanova i privatna praksa su dužni da uspostave informacioni sistem, sveobuhvatni skup mrežnih, softverskih i hardverskih komponenti, organizacije, ljudi i postupaka za prikupljanje, smeštanje, obradu, čuvanje, prenos, prikazivanje i korišćenje podataka i informacija (član 45). Adekvatan informacioni sistem mora da: poseduje funkcionalnost, kapacitete i performanse koji omogućavaju pružanje odgovarajuće podrške poslovnim procesima; obezbeđuje blagovremene i tačne informacije od značaja za donošenje odluka i efikasno obavljanje aktivnosti; bude projektovan tako da sa odgovarajućim kontrolama za validaciju podataka na ulazu, u toku procesa obrade i na izlazu iz tog sistema, može da uoči pojave netačnosti i nekonzistentnosti u podacima i informacijama; obezbedi odgovarajuću organizacionu strukturu sa jasno utvrđenom podelom poslova i dužnosti zaposlenih, odnosno da omogući adekvatno funkcionisanje i upravljanje informacionim sistemom; usvoji odgovarajuću metodologiju za informacioni sistem i uspostavi proces upravljanja rizikom i bezbednošću informacionog sistema.

Izvod podataka iz osnovne medicinske dokumentacije koja se vodi u elektronskoj formi o jednom pacijentu u zdravstvenoj ustanovi, privatnoj praksi, zdravstveno-statističkom sistemu, informacionim sistemima organizacija zdravstvenog osiguranja i drugom pravnom licu, koji objedinjuje sve zdravstvene podatke koji su od značaja za dugoročno zdravstveno stanje pacijenta, predstavlja elektronski medicinski dosije (član 46).

Razvijen IZIS osnov je za uvođenje elektronskog medicinskog dosijea u skladu sa jedinstvenim metodološkim principima, standardima i postupcima. Sadržina podataka koji se vode u elektronskom medicinskom dosijeu, uspostavljanje, način i postupak preuzimanja, kao i korišćenje podataka, po pribavljenom mišljenju Instituta za javno zdravlje Srbije, propisuje ministar (član 47).

Pristup podacima o pacijentu iz elektronskog medicinskog dosijea, odnosi se samo na ostvarivanje zdravstvene zaštite pacijenta, a imaju ga samo nadležni zdravstveni radnici, ovlašćeni rukovaoci bazama podataka, odnosno ovašćene osobe za obradu podataka o ličnosti (1, 3). Pacijentima kojima je otvoren elektronski zdravstveni karton vodi se i elektronski medicinski dosije. Pacijent odlučuje i pismeno se izjašnjava da li želi da se o njemu ne vodi elektronski medicinski dosije. Pacijent o kome se vodi elektronski medicinski dosije, podnošenjem usmenog

ili pismenog zahteva nadležnom zdravstvenom radniku, ima pravo uvida u podatke koji se vode u elektronskom medicinskom dosijeu (član 48). Pravo uvida u sopstveni elektronski dosije putem interneta, pacijent može ostvarivati, ako su ispunjeni tehnički uslovi i mere zaštite donete na osnovu Zakona (1, 3).

Zaštita privatnosti osoba sa dijabetesom predstavlja zakonsku obavezu (3), po kome iznošenje njihovih ličnih podataka povlači sa sobom krivičnu odgovornost. Individualni podaci o osobama sa dijabetesom trebalo bi da budu poznati samo osobama koje neposredno preveniraju, dijagnostikuju, leče, rehabilituju osobe sa dijabetesom i doktorima medicine koji rade u Registru za dijabetes.

8. Popunjavanje podataka u knjizi evidencije dijabetesa

Knjiga evidencije o licima u riziku za nastanak šećerne bolesti i licima obolelim od šećerne bolesti u službama za zdravstvenu zaštitu odraslih, žena, predškolske i školske dece je nadgradnja elektronskog kartona pacijenata u domu zdravlja. Podaci se unose u službama za zdravstvenu zaštitu odraslih uključujući i savetovalište za dijabetes/preventivni centar, žena, predškolske i školske dece, gde se oboleli od dijabetesa dijagnostikuju i leče. Pacijenti ulaze u sistem evidencije prilikom prve posete izabranim lekarima u službama za zdravstvenu zaštitu odraslih, žena, predškolske i školske dece, odnosno lekaru u savetovalištu za dijabetes/preventivnom centru i ažuriraju se pri svakoj narednoj kontroli.

8.1 KNJIGA EVIDENCIJE LICA U RIZIKU ZA NASTANAK ŠEĆERNE BOLESTI I LICA OBOLELIH OD ŠEĆERNE BOLESTI U OBLASTI PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ODRASLIH OSOBA

Obavezna obeležja su obeležja koja se moraju obavezno popuniti prilikom prve posete pacijenta izabranom lekaru. To su:

- Zdravstvena ustanova,
- Šifra zdravstvene ustanove,
- Organizaciona jedinica/služba,
- Šifra organizacione jedinice/službe
- Datum pregleda,
- Prezime,
- Ime roditelja/staratelja,
- Ime,
- Jedinstven matični broj građana (JMBG),
- Datum rođenja,
- Uzrast
- Pol,
- Lični broj osiguranika (LBO),
- Adresa stanovanja – ulica i broj,
- Adresa stanovanja – mesto,
- Adresa stanovanja – opština,
- Adresa stanovanja – šifra opštine,
- Tip dijabetesa i
- Datum dijagnoze dijabetesa.

Prioritetna obeležja su obeležja koja imaju prioritet u popunjavanju u odnosu na sva ostala obeležja u elektronskoj knjizi evidencije dijabetesa i moraju se popuniti prilikom svake kontrole, ukoliko postoje novi rezultati (nalazi). To su:

- Procena rizika,
- Skor rizika,
- Primena preventivne intervencije,
- Vid preventivne intervencije,
- Rezultat OGTT-a,
- Oštećena glikemija našte (IFG),

- Intolerancija na glukozu (IGT),
- Dijabetes u porodici,
- Tip dijabetesa u porodici,
- Telesna težina,
- Telesna visina,
- Indeks telesne mase,
- Obim struka,
- Sistolni krvni pritisak,
- Dijastolni krvni pritisak,
- HbA1c,
- Broj HbA1c analiza godišnje,
- Ukupni holesterol,
- Broj analiza ukupnog holesterola godišnje,
- HDL-holesterol,
- Broj analiza HDL- holesterola godišnje,
- LDL-holesterol,
- Broj analiza LDL- holesterola godišnje,
- Trigliceridi
- Broj analiza triglicerida godišnje,
- sKreatinin,
- Vrsta samokontrole,
- Prosečan broj merenja glikemije/dnevno,
- Prosečan broj merenja glikemije/nedeljno,
- Procenjen broj merenja glikemije/nedeljno,
- Poslednji dnevni profil glikemije,
- Broj teških hipoglikemija godišnje,
- Broj dijabetesnih ketoacidoza godišnje,
- Broj analiza albuminurije godišnje,
- Faze dijabetesne nefropatije,
- Pregled očnog dna,
- Broj pregleda očnog dna godišnje,
- Faza dijabetesne retinopatije,
- Pregled monofilamentom,
- Vrsta dijabetesne neuropatije,
- Broj pregleda sloopala godišnje,

- Velika amputacija donjeg ekstremiteta u poslednjih 12 meseci,
- Higijensko-dijetetski režim,
- Vrsta lečenja dijabetesa.

Ostala obeležja popunjavaju lekari u savetovalištu za dijabetes ili izabrani lekari barem jednom u godinu dana.

PODACI O ZDRAVSTVENOJ USTANOVI I PACIJENTU

(OBELEŽJA 1–21)

PODACI O ZDRAVSTVENOJ USTANOVI

1. Zdravstvena ustanova

Upisati pun naziv zdravstvene ustanove koja je evidentirala osobu obolelu od dijabetesa ili kod koje je sprovedena procena rizika za tip 2 dijabetesa.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Dom zdravlja „dr Milutin Ivković“ – Palilula

2. Šifra zdravstvene ustanove

Upisati šifru zdravstvene ustanove koja je evidentirala osobu obolelu od dijabetesa ili kod koje je sprovedena procena rizika za tip 2 dijabetesa.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Dom zdravlja „dr Milutin Ivković“ – Palilula, upisati /8/0/1/5/6/4/

3. Organizaciona jedinica/sluzba

Upisati naziv organizacione jedinice/sluzbe koja je evidentirala osobu obolelu od dijabetesa ili kod koje je sprovedena procena rizika za tip 2 dijabetesa.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

*Primer: Sluzba za zdravstvenu zaštitu odraslih stanovnika – Opšta medicina
ili*

*Sluzba za zdravstvenu zaštitu odraslih stanovnika – Savetovalište za
dijabetes (Preventivni centar)*

4. Šifra organizacione jedinice/službe

Upisati šifru organizacione jedinice/službe koja je evidentirala osobu obolelu od dijabetesa ili kod koje je sprovedena procena rizika za tip 2 dijabetesa.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Služba za zdravstvenu zaštitu odraslih stanovnika – Opšta medicina, upisati

/8/0/1/5/

5. Broj faksimila

Upisati šifru lekara (broj faksimila) koji je evidentirao osobu obolelu od dijabetesa ili kod koje je sproveo procenu rizika za tip 2 dijabetesa.

Primer: /2/3/3/3/0/7/

6. Vrsta pregleda

U zavisnosti o toga da li je pacijent došao na prvi – 1, ponovni (kontrolni) pregled – 2 ili rano otkrivanje i prevenciju dijabetesa – 3 upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja.

Primer: kontrolni pregled, upisati /2/

7. Datum pregleda

Upisati dan, mesec i godinu pregleda pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: /2/9/0/9/2/0/1/7/

PODACI O PACIJENTU

8. Prezime

Upisati prezime, pacijenta. Osobama sa dva ili više prezimena, između prezimena ne upisivati crtu.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Petrović Nikolić (Svetislav) Violeta, upisati: Petrović Nikolić

9. Ime roditelja/staratelja

Upisati očevo ime, a ukoliko nije poznato očevo ime, upisati ime majke ili ime staratelja pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Petrović Nikolić (Svetislav) Violeta, upisati: Svetislav

10. Ime

Upisati ime pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Petrović Nikolić (Svetislav) Violeta, upisati: Violeta

11. Jedinствен matični broj građana (JMBG)

Upisati svih 13 brojeva JMBG pacijenta. Ove podatke preuzeti iz zvanične lične dokumentacije (zdravstvene knjižice, lične karte, pasoša, vozačke dozvole itd) pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: /2/9/0/9/9/7/0/7/1/5/4/0/7/

12. Datum rođenja

Upisati dan, mesec i godinu rođenja pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: /2/9/0/9/1/9/7/0/

13. Uzrast

Upisati godine starosti u trenutku pregleda pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: ako osoba u trenutku pregleda ima 51 godinu, upisati /5/1/

14. Pol

U odnosu na polnu pripadnost pacijenta upisati jedno od ponuđenih modaliteta obeležja, 1 – za muški pol, odnosno 2 – za ženski pol.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: za ženski pol upisati /2/

15. Broj zdravstvene knjižice

Upisati broj zdravstvene knjižice osobe obolele od dijabetesa ili kod koje je sprovedena procena rizika za tip 2 dijabetesa.

Primer: /2/5/9/0/1/7/3/7/4/1/0/

16. Lični broj osiguranika (LBO)

Upisati lični broj osiguranika (LBO) obolelog od dijabetesa ili kod kojeg je sprovedena procena rizika za tip 2 dijabetesa.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: /2/5/9/0/1/7/3/7/4/1/0/

17. Broj zdravstvenog kartona

Upisati broj zdravstvenog kartona obolelog od dijabetesa ili kod kojeg je sprovedena procena rizika za tip 2 dijabetesa.

Primer: /3/4/6/0/8/0/0/1/7/

18. Adresa stanovanja – ulica i broj

Upisati tačan i potpun naziv mesta stalnog prebivališta pacijenta – ulicu i broj.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Prvomajska 28, Slanci, opština Palilula,

upisati: Prvomajska 28,

19. Adresa stanovanja – mesto

Upisati tačan i potpun naziv naseljenog mesta stalnog prebivališta pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Prvomajska 28, Slanci, opština Palilula,

upisati: Slanci

20. Adresa stanovanja – opština

Upisati tačan i potpun naziv mesta stalnog prebivališta pacijenta – naziv opštine.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Prvomajska 28, Slanci, opština Palilula,

upisati: opština Palilula

21. Adresa stanovanja – šifra opštine

Upisati šifru opštine stalnog prebivališta pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: opština Palilula, upisati /7/0/2/0/3/

PREVENCIJA DIJABETESA

(OBELEŽJA 22 – 25)

RANA DETEKCIJA

22. Procena rizika

Kod pacijenta starijeg od 45 godina, koji nema postavljenu dijagnozu dijabetesa, upisati da li je sprovedena procena rizika za tip 2 dijabetesa primenom FINDRISK upitnika, upisivanjem jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju prioriternih.

Primer: ako je sprovedena procena rizika, upisati /2/

23. Skor rizika

Prema rezultatima FINDRISK- upitnika za procenu rizika tipa 2 dijabetesa, upisati skor rizika odabirom jednog od ponuđenih modaliteta obeležja: <12 – 1, 12-14 – 2, 15-20 – 3, >20 – 4.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju prioriternih.

Primer: ako je skor rizika 16, upisati /3/

PREVENTIVNA INTERVENCIJA

24. Primena preventivne intervencije

Kod pacijenta sa skorom rizika >15, upisati da li je sprovedena preventivna intervencija, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju prioriternih.

Primer: ako je sprovedena preventivna intervencija, upisati /2/

25. Vid preventivne intervencije

Kod pacijenta kod kojeg je sprovedena preventivna intervencija, upisati vid primenjene preventivne intervencije odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: individualna – 1, grupna – 2.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju prioriternih.

Primer: ako je sprovedena individualna preventivna intervencija, upisati /1/

DIJAGNOZA DIJABETESA

(OBELEŽJA 26 – 34)

NAČIN POSTAVLJANJA DIJAGNOZE DIJABETESA

Napomena: U ovoj grupi obeležja upisuju se rezultati laboratorijskih analiza u momentu postavljanja dijagnoze dijabetesa. Ova obeležja se upisuju samo jednom, u momentu postavljanja dijagnoze tj. pri prvoj poseti lekaru.

26. Glikemija (našte drugo merenje/slučajno izmerena)

Upisati način postavljanja dijagnoze dijabetesa odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako je dijagnoza dijabetesa postavljena na osnovu analize glikemije našte, upisati /2/

27. OGTT

Upisati način postavljanja dijagnoze dijabetesa odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako je dijagnoza dijabetesa postavljena na osnovu OGTT-a, upisati /2/

28. Rezultat OGTT-a

Nakon sprovedenog oralnog testa opterećenja glukozom (OGTT) u cilju postavljanja dijagnoze dijabetesa, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: normoglikemija – 1, IGT – 2, dijabetes – 3.

Primer: ako je rezultat OGTT-a pokazao intoleranciju na glukozu, upisati /2/

29. HbA1c

Upisati način postavljanja dijagnoze dijabetesa odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako je dijagnoza dijabetesa postavljena na osnovu HbA1c-a, upisati /2/

30. Rezultat HbA1c-a

Upisati vrednost HbA1c (u % ili mmol/mol) na osnovu koje je postavljena dijagnoza dijabetesa, zaokruženu na jednu decimalu.

Primer: ako je rezultat HbA1c 7,0 % (53,0 mmol/mol), upisati /7./0/ % ili

/5/3./0/ mmol/mol

POREMEĆAJ GLUKOZNE TOLERANCIJE

Napomena: U ovoj grupi obeležja upisuju se rezultati evaluacije stanja glikoregulacije kod osoba sa visokim rizikom za tip 2 dijabetesa (skor rizika >15) uključenih u Program rane detekcije i prevencije tipa 2 dijabetesa. Program se sprovodi kod osoba starijih od 35 godina koje nemaju dijabetes, najmanje jednom u 3 godine i pri tom se svaki put upisuju rezultati evaluacije stanja glikoregulacije.

31. Oštećena glikemija našte (IFG)

Na osnovu sprovedenih laboratorijskih ispitivanja, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju prioriternih.

Primer: ako je kod pacijenta otkrivena oštećena glikemija našte, upisati /2/

32. Intolerancija na glukozu (IGT)

Na osnovu sprovedenih laboratorijskih ispitivanja, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju prioriternih.

Primer: ako je kod pacijenta otkrivena intolerancija na glukozu, upisati /2/

TIP DIJABETESA I DATUM DIJAGNOZE

Napomena: U ovom bloku obeležja upisuje se tip šećerne bolesti i datum dijagnoze dijabetesa. Ova obeležja se upisuju samo jednom, u momentu postavljanja dijagnoze tj. pri prvoj poseti lekaru.

33. Tip dijabetesa

Na osnovu sprovedenih dijagnostičkih procedura ili prethodne medicinske dokumentacije upisati dijagnostikovani tip dijabetesa, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: tip 1 – 1, tip 2 – 2, gestacijski – 3, MODY – 4, drugo – 9. Pri odabiru modaliteta ovog obeležja voditi računa da tip 1 dijabetesa nije ekvivalent insulin-zavisnom dijabetesu sa šifrom E10 Međunarodne klasifikacije bolesti, već se radi o etiološkoj klasifikaciji tj. bolesti autoimune etiologije, koja se uglavnom javlja kod osoba mlađih od 35 godina.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Ako je kod pacijenta dijagnostikovao tip 1 dijabetesa, treba upisati /1/

34. Datum dijagnoze dijabetesa

Upisati dan, mesec i godinu postavljanja dijagnoze dijabetesa.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Za datum postavljanja dijagnoze uzima se:

- datum sprovedenog laboratorijskog ispitivanja u cilju postavljanja dijagnoze dijabetesa;

Primer: /2/7/0/6/2/0/0/6/

- datum postavljanja dijagnoze dijabetesa naveden u prethodnoj medicinskoj dokumentaciji;

Primer: /2/7/0/6/2/0/0/6/

- ukoliko postoji samo anamnestički podatak o mesecu i godini postavljanja dijagnoze dijabetesa, kao datum dijagnoze upisuje se sredina meseca u godini u kojoj je otkriven dijabetes;

Primer: /1/5/0/6/2/0/0/6/

- ukoliko postoji samo anamnestički podatak o godini postavljanja dijagnoze dijabetesa, kao datum dijagnoze upisuje se sredina kalendarske godine u kojoj je otkriven dijabetes.

Primer: /3/0/0/6/2/0/0/6/

FAKTORI RIZIKA

(OBELEŽJA 35 – 44)

Napomena: U ovoj grupi obeležja, anamnestički podatak o dijabetesu u porodici i tipu dijabetesu u porodici upisuju se samo jednom, u momentu postavljanja dijagnoze dijabetesa. Ostala obeležja se odnose na stanje pacijenta u trenutku kontrolnog pregleda koji se obavlja na 3 do 6 meseci tj. podaci se upisuju dva do četiri puta godišnje.

35. Dijabetes u porodici

U zavisnosti od toga da li osoba obolela od dijabetesa ima člana najuže porodice (otac, majka, brat/sestra, dete) koji boluje od šećerne bolesti, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih i upisuje se samo jednom, pri prvoj poseti lekaru.

Primer: ukoliko postoji anamnestički podatak za dijabetes kod oca, majke, braće, sestara, dece, treba upisati /2/

36. Tip dijabetesa u porodici

Ukoliko pacijent da anamnestički podatak da ima člana porodice koji boluje od šećerne bolesti, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: tip 1 – 1, tip 2 – 2, drugo – 9.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih i upisuje se samo jednom, pri prvoj poseti lekaru.

Primer: Ako član porodice boluje od tipa 1 dijabetesa, treba upisati /1/

37. Pušački status

Pitati osobu sa dijabetesom da li je pušač i upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: Ako je pacijent pušač, treba upisati /2/

38. Telesna težina

Na osnovu merenja izvršenog u zdravstvenoj ustanovi ili anamnestičkog /heteroanamnestičkog podatka, upisati telesnu masu osobe izraženu u kilogramima.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako je telesna masa pacijenta sedamdeset i dva kilograma, treba upisati /7/2/

39. Telesna visina

Na osnovu merenja izvršenog u zdravstvenoj ustanovi ili anamnestičkog /heteroanamnestičkog podatka, upisati telesnu visinu osobe izraženu u centimetrima.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako je pacijent visok metar i sedamdeset pet centimetara, treba upisati /1/7/5/

40. Indeks telesne mase

Ovo obeležje se izračunava na osnovu podataka telesne težine i telesne visine, na sledeći način: telesna težina/telesna visina² i izražava se u kg/m².

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju prioriternih.

Primer: $65 \text{ kg}/(1,62\text{m})^2 = 25 \text{ kg}/\text{m}^2$

41. Obim struka

Na osnovu merenja izvršenog u zdravstvenoj ustanovi ili anamnestičkog/heteroanamnestičkog podatka, upisati obim struka osobe izraženu u centimetrima.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako je pacijent ima obim struka osamdeset pet centimetara, treba upisati /0/8/5/

42. Sistolni krvni pritisak

Na osnovu merenja izvršenog u zdravstvenoj ustanovi, upisati vrednost sistolnog i krvnog pritiska u mmHg.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako je sistolni krvni pritisak 140 mmHg, upisati: /1/4/0/ mmHg

43. Dijastolni krvni pritisak

Na osnovu merenja izvršenog u zdravstvenoj ustanovi, upisati vrednost dijastolnog krvnog pritiska u mmHg.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako je dijastolni krvni pritisak 90 mmHg, upisati: /9/0/ mmHg

44. Fizička aktivnost

Na osnovu anamnestičkog/heteroanamnestičkog podatka o dnevnoj količini fizičke aktivnosti (min 30 minuta, šetnja ili ekvivalent) upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: nikad – 1, 1x/nedeljno – 2, 3–5x/nedeljno – 3, svakodnevno – 4.

Primer: ako je pacijent aktivan svakodnevno, treba upisati /4/

LABORATORIJA

(OBELEŽJA 45 – 57)

Napomena – U ovoj grupi obeležja upisuju se rezultati laboratorijskih analiza:

1) Pri prvom pregledu (u momentu postavljanja dijagnoze dijabetesa) i

2) Između dve kontrole. Dinamika kontrolnih pregleda se sprovodi u skladu sa preporukama u Nacionalnom vodiču za lečenje dijabetesa i to:

a) na 3 meseca

• Kod pacijenata sa nezadovoljavajućom metaboličkom kontrolom dijabetesa (koji nisu postigli individualne ciljeve za glikemijsku kontrolu) i

• Kod pacijenata kojima je antihiperlikemijska terapija korigovana;

b) na 6 meseci

• Kod pacijenata sa zadovoljavajućom kontrolom dijabetesa.

Za svako numeričko obeležje upisuje se bročana vrednost sa zaokruživanjem na jednu decimalu.

45. Poslednja vrednost glikemije našte

Na osnovu poslednjeg merenja izvršenog u zdravstvenoj ustanovi, upisati vrednost glikemije našte izražene u mmol/L.

Primer: ako je pacijent pri poslednjem merenju imao glikemiju natašte 8,5 mmol/L, treba upisati /8./5/ mmol/L

46. Rezultat HbA1c-a

Upisati vrednost HbA1c (u % ili mmol/mol) na osnovu koje je postavljena dijagnoza dijabetesa, zaokruženu na jednu decimalu.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako je rezultat HbA1c 7,0 % (53,0 mmol/mol), upisati /7./0/ % ili

/53./0/ mmol/mol

47. Broj HbA1c analiza godišnje

Upisati broj analiza HbA1c od početka kalendarske godine do trenutka svakog pregleda u tekućoj godini.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako su kod pacijenta tokom jedne kalendarske godine, od početka godine do trenutka pregleda, urađene dve analize HbA1c, treba upisati /2/

48. Ukupni kolesterol

Na osnovu rezultata laboratorijskih analiza upisati brojčanu vrednost ukupnog kolesterola u mmol/mol, sa zaokruživanjem na jednu decimalu.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako je pacijent pri poslednjem merenju imao ukupni kolesterol 6,7 mmol/L, treba upisati /6./7/ (mmol/L)

49. Broj analiza ukupnog kolesterola godišnje

Upisati broj analiza ukupnog kolesterola od početka kalendarske godine do trenutka svakog pregleda u tekućoj godini.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako su kod pacijenta tokom jedne kalendarske godine, od početka godine do trenutka pregleda, urađene dve analize kolesterola, treba upisati /2/

50. HDL-kolesterol

Na osnovu rezultata laboratorijskih analiza upisati brojčanu vrednost HDL – kolesterola u mmol/L, sa zaokruživanjem na jednu decimalu.

Primer: ako je pacijent pri poslednjem merenju imao HDL kolesterol 1,1 mmol/L, treba upisati /1./1/ (mmol/L)

51. Broj analiza HDL-kolesterola godišnje

Upisati broj analiza HDL kolesterola od početka kalendarske godine do trenutka svakog pregleda u tekućoj godini.

Primer: ako su kod pacijenta tokom jedne kalendarske godine, od početka godine do trenutka pregleda, urađene dve analize HDL kolesterola, treba upisati /2/

52. LDL-kolesterol

Na osnovu rezultata laboratorijskih analiza upisati brojčanu vrednost LDL kolesterola u mmol/L ili mg/dL, sa zaokruživanjem na jednu decimalu.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako je pacijent pri poslednjem merenju imao LDL kolesterol 5,4 mmol/L, treba upisati /5./4/ (mmol/L) ili /2/0/8./8/ (mg/dL)

53. Broj analiza LDL-holesterola godišnje

Upisati broj analiza LDL holesterola od početka kalendarske godine do trenutka svakog pregleda u tekućoj godini.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako su kod pacijenta tokom jedne kalendarske godine, od početka godine do trenutka pregleda, urađene dve analize LDL holesterola, treba upisati /2/

54. Trigliceridi

Na osnovu rezultata laboratorijskih analiza upisati broječanu vrednost triglicerida u mmol/L, sa zaokruživanjem na jednu decimalu.

Primer: trigliceridi /2/.4/ (mmol/L)

55. Broj analiza triglicerida godišnje

Upisati broj analiza triglicerida od početka kalendarske godine do trenutka svakog pregleda u tekućoj godini.

Primer: ako su kod pacijenta tokom jedne kalendarske godine, od početka godine do trenutka pregleda, urađene dve analize triglicerida, treba upisati /2/

56. sKreatinin

Na osnovu rezultata laboratorijskih analiza upisati broječanu vrednost kreatinina u serumu u $\mu\text{mol/L}$.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: sKreatinin /1/1/0/.4/ ($\mu\text{mol/L}$)

57. eGFR

Na osnovu rezultata laboratorijskih analiza krvi, upisati broječanu vrednost procenjene jačine glomerulske filtracije u ml/min/1,73m^2 .

Primer: eGFR /7/6/.5/ (ml/min/1,73m^2)

SAMOKONTROLA DIJABETESA

(OBELEŽJA 58 – 69)

58. Vrsta samokontrole

U zavisnosti od vrste samokontrole koju pacijent sprovodi, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: dnevnik samokontrole – 1, memorija aparata za samokontrolu – 2, on-line – 3.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: dnevnik samokontrole /1/

59. Prosečan broj merenja glikemije/dnevno

U zavisnosti od prosečnog broja merenja glikemije dnevno, upisati broj.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: 5 merenja u proseku dnevno /5/

60. Prosečan broj merenja glikemije/nedeljno

U zavisnosti od prosečnog broja merenja glikemije nedeljno, upisati broj.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: 35 merenja u proseku dnevno /3/5/

61. Procenjen broj merenja glikemije/nedeljno

U zavisnosti od procenjenog broja merenja glikemije nedeljno, upisati broj.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: 20 merenja u proseku dnevno /2/0/

62. Poslednji dnevni profil glikemije

Pacijent prilaže poslednji dnevni profil glikemije izražen u mmol/L u elektronskoj formi, ukoliko poseduje samomerač sa memorijom uz mogućnost transfera podataka USB–om ili dnevnik samokotrole u pdf ili drugom elektronskom formatu. Ukoliko pacijent ne raspolaže podacima u elektronskoj formi, lekar ili medicinska sestra u Savetovalištu za dijabetes upisuje podatke iz dnevnika samokontrole dijabetesa, u obeležja 63– 69.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih

63. Poslednji dnevni profil glikemije – pre doručka

Na osnovu rezultata samomerjenja glikemije pre doručka (našte), upisati brojčanu vrednost glikemije u mmol/L sa zaokruživanjem na jednu decimalu.

Primer: glikemiju našte, pre doručka 6./8/ mmol/L

64. Poslednji dnevni profil glikemije – 2h posle doručka

Na osnovu rezultata samomerjenja glikemije 2 sata posle doručka, upisati brojčanu vrednost glikemije u mmol/L sa zaokruživanjem na jednu decimalu.

Primer: glikemiju 2 sata posle doručka 8./9/ mmol/L

65. Poslednji dnevni profil glikemije – pre ručka

Na osnovu rezultata samomerjenja glikemije pre ručka, upisati brojčanu vrednost glikemije u mmol/L sa zaokruživanjem na jednu decimalu.

Primer: glikemiju pre ručka 7./2/ mmol/L

66. Poslednji dnevni profil glikemije – 2h posle ručka

Na osnovu rezultata samomerjenja glikemije 2 sata posle ručka, upisati brojčanu vrednost glikemije u mmol/L sa zaokruživanjem na jednu decimalu.

Primer: glikemiju 2 sata posle ručka 9./9/ mmol/L

67. Poslednji dnevni profil glikemije – pre večere

Na osnovu rezultata samomerjenja glikemije pre večere, upisati brojčanu vrednost glikemije u mmol/L sa zaokruživanjem na jednu decimalu.

Primer: glikemiju pre večere 7./8/ mmol/L

68. Poslednji dnevni profil glikemije – 2h posle večere

Na osnovu rezultata samomerjenja glikemije 2 sata posle večere, upisati brojčanu vrednost glikemije u mmol/L sa zaokruživanjem na jednu decimalu.

Primer: glikemiju 2 sata posle večere 8./7/ mmol/L

69. Poslednji dnevni profil glikemije – u 03h

Na osnovu rezultata samomerjenja glikemije u 03 h, upisati brojčanu vrednost glikemije u mmol/L sa zaokruživanjem na jednu decimalu.

Primer: glikemiju u 03h 7./1/ mmol/L

KOMPLIKACIJE DIJABETESA

(OBELEŽJA 70 – 84)

Napomena – U ovoj grupi obeležja, na osnovu kliničkog nalaza, prethodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkih podataka registruju se podaci o komplikacijama:

- 1) Pri prvom pregledu (u momentu postavljanja dijagnoze dijabetesa), odnosno*
- 2) Između dve kontole. Dinamika kontrolnih pregleda se sprovodi u skladu sa preporukama u Nacionalnom vodiču za lečenje dijabetesa tj. 1/godišnje, ukoliko specijalista koji pokriva tu oblast ne indikuje češće preglede.*

HIPOGLIKEMIJA IZMEĐU DVA PREGLEDA

70. Broj hipoglikemija/nedeljno

Upisati broj hipoglikemija tokom jedne radne nedelje između dva pregleda.

Primer: ako između dva pregleda nije registrovana ni jedna hipoglikemija, upisati /0/

71. Broj hipoglikemija/mesečno

Upisati broj hipoglikemija tokom meseca između dva pregleda.

Primer: ako između dva pregleda nije registrovana ni jedna hipoglikemija, upisati /0/

72. Broj blagih/umerenih hipoglikemija nedeljno

Upisati broj blagih / umerenih hipoglikemija tokom jedne radne nedelje između dva pregleda.

Primer: ako između dva pregleda nije registrovana ni jedna blaga/ umerena hipoglikemija, upisati /0/

73. Broj teških hipoglikemija godišnje

Upisati broj teških hipoglikemija (pomoć trećeg lica) od početka kalendarske godine do trenutka svakog pregleda u tekućoj godini.

Primer: ako od početka kalendarske godine do trenutka pregleda nije registrovana ni jedna teška hipoglikemija, upisati /0/

AKUTNE KOMPLIKACIJE

74. Broj dijabetesnih ketoza godišnje

Upisati broj dijabetesnih ketoza od početka kalendarske godine do trenutka svakog pregleda u tekućoj godini.

Primer: ako je tokom jedne kalendarske godine registrovana jedna dijabetesna ketoza, upisati /1/

75. Broj dijabetesnih ketoacidoza godišnje

Upisati broj dijabetesnih ketoacidoza od početka kalendarske godine do trenutka svakog pregleda u tekućoj godini, uključujući i ketoacidozu u trenutku postavljanja dijagnoze dijabetesa.

Primer: ako je tokom jedne kalendarske godine registrovana jedna dijabetesna ketoacidoza i to u trenutku otkrivanja dijabetesa, upisati /1/

76. Broj hiperglikemijskih hiperosmolarnih stanja godišnje

Upisati broj hiperglikemijskih hiperosmolarnih stanja od početka kalendarske godine do trenutka svakog pregleda u tekućoj godini.

Primer: ako je tokom jedne kalendarske godine registrovana jedno hiperglikemijsko hiperosmolarno stanje, upisati /1/

HRONIČNE KOMPLIKACIJE

Napomena: U ovoj grupi obeležja upisuju se hronične komplikacije prisutne pri prvom pregledu (u momentu postavljanja dijagnoze dijabetesa) i između dve kontole, na osnovu prethodne medicinske dokumentacije tako što se upisuje – 1 ukoliko bolesnik nema konkretnu komplikaciju, odnosno – 2 ako je ima ili – 9 ako nedostaje podatak.

Primeri:

77. Ishemijska bolest srca	- ne – 1, –da – 2,	upisati /2/
78. Ishemijska bolest mozga	- ne – 1, –da – 2,	upisati /2/
79. Nefropatija	- ne – 1, –da – 2,	upisati /2/
80. Retinopatija	- ne – 1, –da – 2,	upisati /2/
81. Neuropatija	- ne – 1, –da – 2,	upisati /2/
82. Periferna vaskularna bolest	- ne – 1, –da – 2,	upisati /2/

83. Dijabetesno stopalo	- ne – 1, –da – 2,	upisati /2/
84. Drugo	- ne – 1, –da – 2,	upisati /2/

SKRINING KOMPLIKACIJA DIJABETESA

(OBELEŽJA 85 – 121)

Napomena – U ovoj grupi obeležja na osnovu prethodne medicinske dokumentacije upisuju se rezultati skrininga hroničnih komplikacija:

- 1) *Pri prvom pregledu (u momentu postavljanja dijagnoze dijabetesa) i*
- 2) *Između dve kontole. Dinamika kontrolnih pregleda se sprovodi u skladu sa preporukama u Nacionalnom vodiču za lečenje dijabetesa, najmanje jednom godišnje*
  - a) *za dijabetesnu nefropatiju: odrediti nivo albuminurije i eGFR*
    - i) *kod pacijenata sa tipom 1 dijabetesa sa trajanjem bolesti ≥ 5 godina,*
    - ii) *kod svih pacijenata sa tipom 2 dijabetesa i*
    - iii) *kod pacijenata sa hipertenzijom kao komorbiditetom;*
  - b) *za dijabetesnu retinopatiju: uraditi na oftalmološki pregled očnog dna sa dilatiranim zenicama*
    - i) *pacijente sa tipom 1 dijabetesa uputiti na oftalmološki pregled u prvih 5 godina od postavljanja dijagnoze, a zatim jednom godišnje – ukoliko oftalmolog ne zahteva drugačije,*
    - ii) *pacijente sa tipom 2 dijabetesa uputiti na oftalmološki pregled odmah nakon postavljanja dijagnoze, a zatim jednom godišnje – ukoliko oftalmolog ne zahteva drugačije;*
  - c) *za dijabetesnu neuropatiju:*
    - i) *pacijente sa tipom 1 uputiti na skrining za dijabetesnu neuropatiju nakon 5 godina trajanja bolesti a*
    - ii) *pacijente sa tipom 2 uputiti na skrining za dijabetesnu neuropatiju odmah po postavljanju dijagnoze, a zatim jednom godišnje, ako neurolog ne indikuje drugačije.*

Skrining za distalnu simetričnu polineuropatiju treba da uključi kliničku sliku, anamnezu i procenu odgovora na temperaturu ili ubod i vibracije. Svi pacijenti treba da se testiraju barem 1x godišnje sa 10–g monofilamentom u cilju identifikacije stopala sa rizikom za ulceracije i amputacije.

ISHEMIJSKA BOLEST SRCA

85. Nalaz na EKG-u pre prve kontrole

U odnosu na EKG nalaz pre prve kontrole, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: nema – 1, normalan – 2, abnormalan klinički značajan – 3, abnormalan klinički neznačajan – 4.

Primer: ako je pre prve kontrole pacijent imao abnormalni klinički nalaz, upisati, /2/

86. Nalaz na EKG-u od poslednje kontrole

U odnosu na EKG nalaz od poslednje kontrole izborom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja, u koja spadaju. nema – 1, normalan – 2, abnormalan klinički značajan – 3, abnormalan klinički neznačajan – 4.

Primer: ako je nalaz EKG-a od poslednje kontrole bio normalan, upisati /2/

87. Hipertenzija

Na osnovu kliničkih kriterijuma, prethodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkog podatka upisati da li pacijent ima hipertenziju, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako pacijent ima hipertenziju, upisati /2/

88. Koronarna bolest

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije upisati da li pacijent ima koronarnu bolest, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: nema –1, angina pectoris stabilis – 2a, angina pectoris nonstabilis – 2b, infarkt miokarda – 3a, ponovljeni infarkt miokarda – 3b.

Primer: ako pacijent ima stabilnu anginu pectoris, upisati /2a/

89. Druge bolesti srca

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije upisati da li pacijent ima druge bolesti srca, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: nema –1, srčana insuficijencija – 2, poremećaji sprovodnog sistema srca – 3, drugo – 4.

Primer: ako nema druge bolesti srca, upisati /1/

90. Da li je rađen PCI?

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije upisati da li pacijentu rađen PCI odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako je pacijentu rađen PCI, upisati /2/

91. Da li je rađan CABG?

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije upisati da li pacijentu rađen CABG odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako je pacijentu nije rađen CABG, upisati /1/

92. Stanje ishemijske bolesti srca (IBS) u odnosu na prethodnu kontrolu

Upisati kako je stanje ishemijske bolesti srca (IBS) pacijenta u odnosu na prethodnu kontrolu odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: bez promene – 1, pogoršano – 2, poboljšano – 3.

Primer: ako je stanje ishemijske bolesti srca pacijenta u odnosu na prethodnu kontrolu poboljšano, upisati /3/

ISHEMIJSKA BOLEST MOZGA

93. Tip ishemijske bolesti mozga

U zavisnosti od toga da li pacijent nema ili ima ishemijsku bolest mozga, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: nema –1, tranzitorni ishemijski atak – 2, infarkt mozga – 3a, ponovljeni infarkt mozga – 3b, lakunarni infarkt mozga – 4, intracerebralna hemoragija – 5, drugo – 6.

Primer: ako pacijent nije imao ishemijsku bolest mozga, upisati /1/

94. Doppler ultrazvučni pregled krvnih sudova vrata

U zavisnosti od toga da li pacijent nema ili ima urađen doppler ultrazvučni pregled krvnih sudova vrata, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako pacijent ima dopler krvnih sudova vrata, upisati /2/

95. Značajna stenoza karotidnih arterija

U zavisnosti od toga da li pacijent nema ili ima značajnu stenozu karotidnih arterija (veća od 50%), upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako pacijent ima značajnu stenozu karotidnih arterija (veću od 50%), upisati /2/

96. Stanje ishemijske bolesti mozga u odnosu na prethodnu kontrolu

Upisati kako je stanje ishemijske bolesti mozga pacijenta u odnosu na prethodnu kontrolu odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: bez promene – 1, pogoršano – 2, poboljšano – 3.

Primer: ako je stanje ishemijske bolesti mozga pacijenta u odnosu na prethodnu kontrolu bez promena, upisati /1/

NEFROPATIJA

97. Albuminurija

Na osnovu rezultata merenja 24-časovne albuminurije, upisati brojčanu vrednost u mg/24h sa zaokruživanjem na jednu decimalu.

Primer: ako je rezultat merenja 150,8 mg/24h, upisati /1/5/0/./8/ mg/24h

98. Broj analiza albuminurije godišnje

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije, upisati broj analiza albuminurije sprovedenih od početka kalendarske godine do trenutka svakog pregleda u tekućoj godini.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako pacijent ima tokom jedne kalendarske godine, od početka godine do trenutka pregleda, urađenu jednu analizu albuminurije, upisati /1/

99. Proteinurija

Na osnovu rezultata merenja 24-časovne proteniurije, upisati brojčanu vrednost u g/24h sa zaokruživanjem na jednu decimalu.

Primer: ako je rezultat merenja 0,075 g/24h, upisati /0/./0/7/5/ g/24h

100. Faze dijabetesne nefropatije

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije, upisati fazu dijabetesne nefropatije odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: normoalbuminurija – 1, incipijentna nefropatija – 2, manifestna nefropatija – 3, hronična bubrežna insuficijencija – 4, dijaliza – 5.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako pacijent ima incipijentnu nefropatiju, upisati /2/

101. Stanje dijabetesne nefropatije u odnosu na prethodnu kontrolu

U zavisnosti od nalaza stanja dijabetesne nefropatije pacijenta u odnosu na prethodnu kontrolu, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: bez promene – 1, pogoršano – 2, poboljšano – 3.

Primer: ako je stanje dijabetesne nefropatije pacijenta u odnosu na prethodnu kontrolu bez promena, upisati /2/

RETINOPATIJA

102. Pregled očnog dna

Upisati da li pacijent ima ili nema pregled očnog dna, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako pacijent ima pregled očnog dna, upisati /2/

103. Broj pregleda očnog dna godišnje

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije, upisati broj pregleda očnog dna sprovedenih od početka kalendarske godine do trenutka svakog pregleda u tekućoj godini.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako pacijent ima tokom jedne kalendarske godine, od početka godine do trenutka pregleda, obavljen jedan pregled očnog dna, treba upisati /1/

104. Faza dijabetesne retinopatije

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije, upisati vrstu dijabetesne neuropatije odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: nema–1, neproliferativna – 2, proliferativna – 3, stanje posle LFK– 4, amauroza – 5.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako pacijent stanje posle LFK, upisati /2/

105. Stanje dijabetesne retinopatije u odnosu na prethodnu kontrolu

U zavisnosti od stanja dijabetesne retinopatije pacijenta u odnosu na prethodnu kontrolu, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: bez promene – 1, pogoršano – 2, poboljšano – 3.

Primer: ako je stanje dijabetesne retinopatije pacijenta u odnosu na prethodnu kontrolu bez promena, upisati /2/

NEUROPATIJA

106. Pregled monofilamentom

Upisati da li pacijent ima ili nema pregled monofilamentom, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako pacijent ima pregled monofilamentima, upisati /2/

107. Vrsta dijabetesne neuropatije

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije, upisati vrstu dijabetesne neuropatije odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: nema–1, senzitivna – 2, mešovita – 3, motorna – 4, autonomna –5.

Primer: ako pacijent ima senzitivnu neuropatiju, upisati /2/

108. Stanje dijabetesne neuropatije u odnosu na prethodnu kontrolu

U zavisnosti od stanja dijabetesne neuropatije pacijenta u odnosu na prethodnu kontrolu, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: bez promene – 1, pogoršano – 2, poboljšano – 3.

Primer: ako je stanje dijabetesne neuropatije pacijenta u odnosu na prethodnu kontrolu bez promena, upisati /2/

PERIFERNA VASKULARNA BOLEST

109. Palpabilne pulsacije arterija donjih ekstremiteta

Upisati da li pacijent ima ili nema palpabilne pulsacije arterija donjih ekstremiteta, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako pacijent ima palpabilne pulsacije arterija donjih ekstremiteta, upisati /2/

110. Doppler ultrazvučni pregled krvnih sudova nogu/ABI

U zavisnosti od toga da li pacijent nema ili ima urađen doppler ultrazvučni pregled krvnih sudova nogu/ABI, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako pacijent ima dopler krvnih sudova nogu, upisati /2/

111. Značajna stenozna arterija nogu

U zavisnosti od toga da li pacijent nema ili ima značajnu stenozu arteriju nogu (veća od 50%), upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako pacijent ima značajnu stenozu karotidnih arterija (veću od 50%), upisati /2/

112. Stanje arterija nogu u odnosu na prethodnu kontrolu

U zavisnosti od stanja arterijskih krvnih sudova donjih ekstremiteta u odnosu na prethodnu kontrolu, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: bez promene – 1, pogoršano – 2, poboljšano – 3.

Primer: ako je stanje arterijskih krvnih sudova donjih ekstremiteta u odnosu na prethodnu kontrolu bez promena, upisati /2/

DIJABETESNO STOPALO

113. Broj pregleda stopala godišnje

Upisati broj pregleda stopala sprovedenih od početka kalendarske godine do trenutka svakog pregleda u tekućoj godini.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako pacijent ima tokom jedne kalendarske godine, od početka godine do trenutka pregleda, obavljen jedan pregled stopala, treba upisati /1/

114. Pregled stopala – promene na koži

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije upisati da li su pacijentu pregledom stopala utvrđene promene na koži, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako pacijent ima promene na koži, upisati /2/

115. Pregled stopala – prisutne ulceracije

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije upisati da li je pacijentu pregledom stopala utvrđeno prisustvo ulceracija, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako pacijent ima prisutne ulceracije, upisati /2/

116. Pregled stopala – ispitivanje osećaja bola

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije upisati da li je pacijentu pregledom stopala ispitan osećaj bola, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako je pacijentu pregledom stopala ispitan osećaj bola, upisati /2/

117. Pregled stopala – ispitivanje osećaja dodira

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije upisati da li je pacijentu pregledom stopala ispitan osećaj dodira, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako je pacijentu pregledom stopala ispitan osećaj dodira, upisati /2/

118. Pregled stopala – ispitivanje osećaja pritiska

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije upisati da li je pacijentu pregledom stopala ispitan osećaj pritiska, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako je pacijentu pregledom stopala ispitan osećaj pritiska, upisati /2/

119. Pregled stopala – puls a.dorsalis pedis

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije upisati da li je pacijentu pregledom stopala ispitan puls a.dorsalis pedis, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako je pacijentu pregledom stopala ispitan puls a.dorsalis pedis, upisati /2/

120. Velika amputacija donjeg ekstremiteta u poslednjih 12 meseci

Upisati da li je pacijent imao veliku amputaciju donjeg ekstremiteta od početka kalendarske godine do trenutka svakog pregleda u tekućoj godini, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako je pacijent imao veliku amputaciju donjeg ekstremiteta u toku kalendarske godine, od početka godine do trenutka pregleda, upisati /2/.

121. Stanje dijabetesnog stopala u odnosu na prethodnu kontrolu

U zavisnosti od stanja dijabetesnog stopala u odnosu na prethodnu kontrolu, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: bez promene – 1, pogoršano – 2, poboljšano – 3.

Primer: ako je stanje dijabetesnog stopala u odnosu na prethodnu kontrolu bez promena, upisati /2/

TERAPIJA

(OBELEŽJA 122 – 126)

Napomena: U ovoj grupi obeležja upisuje se terapija za lečenje dijabetesa, koja je propisana pri prvom pregledu (u momentu postavljanja dijagnoze dijabetesa) i terapija tokom daljeg lečenja osobe obolele od dijabetesa.

122. Prethodna terapija za dijabetes

Upisati terapiju za lečenje dijabetesa propisanu pre više od 6 meseci.

Primer: Glucophage tbl.1000 mg, Diaprel MR tbl.60 mg

123. Aktuelna terapija za dijabetes

Upisati terapiju za lečenje dijabetesa propisanu u poslednjih 6 meseci.

Primer: Glucophage tbl.1000 mg, Diaprel MR tbl.60 mg, Insulatard HM 100 penfill 12 IU

124. Ostala terapija

Upisati ostalu terapiju za lečenje dijabetesa propisanu u poslednjih 6 meseci.

Primer: Ako pacijent pored terapije za lečenje dijabetesa uzima presolol, lometazid, enalapril, upisati navedenu vrstu preparata.

125. Higijensko-dijetetski režim

Upisati da li je pacijent na terapiji higijensko-dijetetskim režimom, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako je pacijent na terapiji higijensko–dijetetskim režimom, upisati /2/

126. Vrsta lečenja dijabetesa

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Upisati vrstu propisane terapije dijabetesa, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja:

- 126.1 Monoterapija insulinom
- 126.2 Dvojna terapija metformin + SU
- 126.3 Dvojna terapija metformin + TZD
- 126.4 Dvojna terapija metformin + DPP-4i
- 126.5 Dvojna terapija metformin + SGLT-2i
- 126.6 Dvojna terapija metformin + GLP-1RA
- 126.7 Dvojna terapija metformin + bazalni insulin
- 126.8 Trojna terapija metformin + SU+TZD
- 126.9 Trojna terapija metformin + SU+ DPP-4i
- 126.10 Trojna terapija metformin + SU+SGLT-2i
- 126.11 Trojna terapija metformin + SU+GLP-1RA
- 126.12 Trojna terapija metformin + SU+bazalni insulin
- 126.13 Trojna terapija metformin + DPP-4i+SGLT-2i
- 126.14 Monoterapija insulinom
- 126.15 Monoterapija insulinom u 2 doze
- 126.16 Monoterapija insulinom u 3 doze
- 126.17 Monoterapija insulinom u 4 doze
- 126.18 Kombinovana terapija metformin + insulin u 2 doze
- 126.19 Kombinovana terapija metformin + insulin u 3 doze
- 126.20 Kombinovana terapija metformin + insulin u 4 doze
- 126.21 Kombinovana terapija metformin i/ ili SGLT-2i + insulin u 2 doze
- 126.22 Kombinovana terapija metformin i/ili GLP-1RA + insulin u 2 doze
- 126.23 Kombinovana terapija metformin i/ili SGLT-2i + insulin u 3 doze
- 126.24 Kombinovana terapija metformin i/ili GLP-1RA + insulin u 3 doze
- 126.25 Kombinovana terapija metformin i/ili SGLT-2i + insulin u 4 doze
- 126.26 Kombinovana terapija metformin i/ili GLP-1RA + insulin u 4 doze
- 126.27 Terapija spoljnom portabilnom insulinskom pumpom

Primer: ako je pacijent na dvojnoj terapiji metformin + SGLT-2i, upisati /1/2/6/./5/

IZVEŠTAJ

(OBELEŽJE 127)

127. Lekarski izveštaj

U lekarskom izveštaju navesti po potrebi anamnestičke podatke i klinički status pacijenta i eventualno predlog promene terapije.

8.2 KNJIGA EVIDENCIJE LICA OBOLELIH OD ŠEĆERNE BOLESTI U OBLASTI PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE PREDŠKOLSKE I ŠKOLSKE DECE

Obavezna obeležja su obeležja koja se moraju obavezno popuniti prilikom prve posete pacijenta izabranom lekaru. To su:

- Zdravstvena ustanova,
- Šifra zdravstvene ustanove,
- Organizaciona jedinica/služba,
- Šifra organizacione jedinice/službe
- Datum pregleda,
- Prezime,
- Ime roditelja/staratelja,
- Ime,
- Jedinствен matični broj građana (JMBG),
- Datum rođenja,
- Uzrast
- Pol,
- Lični broj osiguranika (LBO),
- Adresa stanovanja – ulica i broj,
- Adresa stanovanja – mesto,
- Adresa stanovanja – opština,
- Adresa stanovanja – šifra opštine,
- Tip dijabetesa i
- Datum dijagnoze dijabetesa.

Prioritetna obeležja su obeležja koja imaju prioritet u popunjavanju u odnosu na sva ostala u elektronskoj knjizi evidencije dijabetesa i moraju se popuniti prilikom svake kontrole, ukoliko postoje novi rezultati (nalazi). To su:

- Rezultat OGTT-a,
- Genetske analize,
- C-peptid,
- Auto-At,
- Dijabetes u porodici,
- Tip dijabetesa u porodici,

- Telesna težina,
- Telesna visina,
- Indeks telesne mase,
- Obim struka,
- Sistolni krvni pritisak,
- Dijastolni krvni pritisak,
- HbA1c,
- Broj HbA1c analiza godišnje,
- Ukupni holesterol,
- Broj analiza ukupnog holesterola godišnje,
- LDL-holesterol,
- Broj analiza LDL-holesterola godišnje,
- sKreatinin,
- Pubertet,
- Broj teških hipoglikemija u prethodnih 12 meseci,
- Broj dijabetesnih ketoacidoza (DKA) u prethodnih 12 meseci,
- Broj analiza albuminurije godišnje,
- Faze dijabetesne nefropatije,
- Pregled očnog dna,
- Broj pregleda očnog dna godišnje,
- Faza dijabetesne retinopatije,
- Higijensko-dijetetski režim i
- Vrsta lečenja dijabetesa.

Ostala obeležja izabrani lekari popunjavaju barem jednom u godinu dana.

PODACI O ZDRAVSTVENOJ USTANOVI I PACIJENTU

(OBELEŽJA I– 21)

PODACI O ZDRAVSTVENOJ USTANOVI

1. Zdravstvena ustanova

Upisati pun naziv zdravstvene ustanove koja je evidentirala osobu obolelu od dijabetesa ili kod koje je sprovedena procena rizika za tip 2 dijabetesa.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Dom zdravlja „dr Milutin Ivković“ – Palilula

2. Šifra zdravstvene ustanove

Upisati šifru zdravstvene ustanove koja je evidentirala osobu obolelu od dijabetesa ili kod koje je sprovedena procena rizika za tip 2 dijabetesa.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Dom zdravlja „dr Milutin Ivković“ – Palilula, upisati /8/0/1/5/6/4/

3. Organizaciona jedinica/sluzba

Upisati naziv organizacione jedinice/sluzbe koja je evidentirala osobu obolelu od dijabetesa ili kod koje je sprovedena procena rizika za tip 2 dijabetesa.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Sluzba za zdravstvenu zastitu dece i omladine

4. Šifra organizacione jedinice/sluzbe

Upisati šifru organizacione jedinice/sluzbe koja je evidentirala osobu obolelu od dijabetesa ili kod koje je sprovedena procena rizika za tip 2 dijabetesa.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Sluzba za zdravstvenu zastitu dece i omladine, upisati /7/0/1/5/

5. Broj faksimila

Upisati šifru lekara (broj faksimila) koji je evidentirao osobu obolelu od dijabetesa ili kod koje je sproveo procenu rizika za tip 2 dijabetesa.

Primer: /2/3/3/3/0/7/

6. Vrsta pregleda

U zavisnosti o toga da li je pacijent došao na prvi – 1, ponovni (kontrolni) pregled – 2 ili rano otkrivanje i prevenciju dijabetesa – 3 upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja.

Primer: kontrolni pregled, upisati /2/

7. Datum pregleda

Upisati dan, mesec i godinu pregleda pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: /2/9/0/9/2/0/1/7/

PODACI O PACIJENTU

8. Prezime

Upisati prezime, pacijenta. Osobama sa dva ili više prezimena, između prezimena ne upisivati crtu.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Petrović Nikolić (Svetislav) Violeta, upisati: Petrović Nikolić

9. Ime roditelja/staratelja

Upisati očevo ime, a ukoliko nije poznato očevo ime, upisati ime majke ili ime staratelja pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Petrović Nikolić (Svetislav) Violeta, upisati: Svetislav

10. Ime

Upisati ime pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Petrović Nikolić (Svetislav) Violeta, upisati: Violeta

11. Jedinствен matični broj građana (JMBG)

Upisati svih 13 brojeva JMBG pacijenta. Ove podatke preuzeti iz zvanične lične dokumentacije (zdravstvene knjižice, lične karte, pasoša, vozačke dozvole itd) pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: /2/9/0/9/9/7/0/7/1/5/4/0/7/

12. Datum rođenja

Upisati dan, mesec i godinu rođenja pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: /2/9/0/9/1/9/7/0/

13. Uzrast

Upisati godine starosti u trenutku pregleda pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: ako osoba u trenutku pregleda ima 51 godinu, upisati /5/1/

14. Pol

U odnosu na polnu pripadnost pacijenta upisati jedno od ponuđenih modaliteta obeležja,
1 – za muški pol, odnosno 2 – za ženski pol.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: za ženski pol upisati 2

15. Broj zdravstvene knjižice

Upisati broj zdravstvene knjižice osobe obolele od dijabetesa ili kod koje je sprovedena procena rizika za tip 2 dijabetesa.

Primer: 2/5/9/0/1/7/3/7/4/1/0/

16. Lični broj osiguranika (LBO)

Upisati lični broj osiguranika (LBO) obolelog od dijabetesa ili kod kojeg je sprovedena procena rizika za tip 2 dijabetesa.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: 2/5/9/0/1/7/3/7/4/1/0/

17. Broj zdravstvenog kartona

Upisati broj zdravstvenog kartona obolelog od dijabetesa ili kod kojeg je sprovedena procena rizika za tip 2 dijabetesa.

Primer: 3/4/6/0/8/0/0/1/7/

18. Adresa stanovanja – ulica i broj

Upisati tačan i potpun naziv mesta stalnog prebivališta pacijenta – ulicu i broj.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Prvomajska 28, Slanci, opština Palilula,

upisati: Prvomajska 28,

19. Adresa stanovanja – mesto

Upisati tačan i potpun naziv naseljenog mesta stalnog prebivališta pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Prvomajska 28, Slanci, opština Palilula,

upisati: Slanci

20. Adresa stanovanja – opština

Upisati tačan i potpun naziv mesta stalnog prebivališta pacijenta – naziv opštine.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

*Primer: Prvomajska 28, Slanci, opština Palilula,
upisati: opština Palilula*

21. Adresa stanovanja – šifra opštine

Upisati šifru opštine stalnog prebivališta pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: opština Palilula, upisati /7/0/2/0/3/

DIJAGNOZA DIJABETESA

(OBELEŽJA 22 – 31)

NAČIN POSTAVLJANJA DIJAGNOZE DIJABETESA

Napomena: U ovoj grupi obeležja upisuju se rezultati laboratorijskih analiza u momentu postavljanja dijagnoze dijabetesa. Ova obeležja se upisuju samo jednom, u momentu postavljanja dijagnoze tj. pri prvoj poseti lekaru.

22. Glikemija (našte drugo merenje/slučajno izmerena)

Upisati način postavljanja dijagnoze dijabetesa odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako je dijagnoza dijabetesa postavljena na osnovu analize glikemije našte, upisati /2/

23. OGTT

Upisati način postavljanja dijagnoze dijabetesa odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako je dijagnoza dijabetesa postavljena na osnovu OGTT-a, upisati /2/

24. Rezultat OGTT-a

Nakon sprovedenog oralnog testa opterećenja glukozom (OGTT) u cilju postavljanja dijagnoze dijabetesa, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: normoglikemija – 1, IGT – 2, dijabetes – 3.

Primer: ako je rezultat OGTT-a pokazao intoleranciju na glukozu, upisati /2/

25. HbA1c

Upisati način postavljanja dijagnoze dijabetesa odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako je dijagnoza dijabetesa postavljena na osnovu HbA1c-a, upisati /2/

26. Rezultat HbA1c-a

Upisati vrednost HbA1c (u % ili mmol/mol) na osnovu koje je postavljena dijagnoza dijabetesa, zaokruženu na jednu decimalu.

*Primer: ako je rezultat HbA1c 7,0 % (53,0 mmol/mol), upisati /7./0/ % ili
/53./0/ mmol/mol*

27. Genetske analize

Upisati način postavljanja dijagnoze dijabetesa odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako je dijagnoza tipa 1 dijabetesa postavljena na osnovu genetskih analiza, upisati /2/

28. C-peptid

Upisati način postavljanja dijagnoze dijabetesa odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako je dijagnoza tipa 1 dijabetesa postavljena na osnovu analize C-peptida, upisati /2/

29. Auto-At

Upisati način postavljanja dijagnoze dijabetesa odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako je dijagnoza tipa 1 dijabetesa postavljena na osnovu analize Auto-At, upisati /2/

TIP DIJABETESA I DATUM DIJAGNOZE

Napomena: U ovoj grupi obeležja upisuje se tip šećerne bolesti i datum dijagnoze dijabetesa. Ova obeležja se upisuju samo jednom, u momentu postavljanja dijagnoze tj. pri prvoj poseti lekaru.

30. Tip dijabetesa

Na osnovu sprovedenih dijagnostičkih procedura ili prethodne medicinske dokumentacije upisati dijagnostikovani tip dijabetesa, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: tip 1 – 1, tip 2 – 2, gestacijski – 3, MODY – 4, drugo – 9. Pri odabiru modaliteta ovog obeležja voditi računa da tip 1 dijabetesa nije ekvivalent insulin-zavisnom dijabetesu sa šifrom E10 Međunarodne klasifikacije bolesti, već se radi o etiološkoj klasifikaciji tj. bolesti autoimune etiologije, koja se uglavnom javlja kod osoba mlađih od 35 godina.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Ako je kod pacijenta dijagnostikovano tip 1 dijabetesa, treba upisati /1/

31. Datum dijagnoze dijabetesa

Upisati dan, mesec i godinu postavljanja dijagnoze dijabetesa.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Za datum postavljanja dijagnoze uzima se:

- datum sprovedenog laboratorijskog ispitivanja u cilju postavljanja dijagnoze dijabetesa;

Primer: /2/7/0/6/2/0/0/6/

- datum postavljanja dijagnoze dijabetesa naveden u prethodnoj medicinskoj dokumentaciji;

Primer: /2/7/0/6/2/0/0/6/

- ukoliko postoji samo anamnestički podatak o mesecu i godini postavljanja dijagnoze dijabetesa, kao datum dijagnoze upisuje se sredina meseca u godini u kojoj je otkriven dijabetes;

Primer: /1/5/0/6/2/0/0/6/

- ukoliko postoji samo anamnestički podatak o godini postavljanja dijagnoze dijabetesa, kao datum dijagnoze upisuje se sredina kalendarske godine u kojoj je otkriven dijabetes.

Primer: /3/0/0/6/2/0/0/6/

FAKTORI RIZIKA

(OBELEŽJA 32 – 40)

Napomena: U ovoj grupi obeležja, anamnestički podatak o dijabetesu u porodici i tipu dijabetesu u porodici upisuju se samo jednom, u momentu postavljanja dijagnoze dijabetesa. Ostala obeležja se odnose na stanje pacijenta u trenutku kontrolnog pregleda na 3 do 6 meseci tj. upisuju dva do četiri puta godišnje.

32. Dijabetes u porodici

U zavisnosti od toga da li osoba obolela od dijabetesa ima člana najuže porodice (otac, majka, brat/sestra, dete) koji boluje od šećerne bolesti, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih i upisuje se samo jednom, pri prvoj poseti lekaru.

Primer: ukoliko postoji anamnestički podatak za dijabetes kod oca, majke, braće, sestara, dece, treba upisati /2/

33. Tip dijabetesa u porodici

Ukoliko pacijent da anamnestički podatak da ima člana porodice koji boluje od šećerne bolesti, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: tip 1 – 1, tip 2 – 2, drugo – 9.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih i upisuje se samo jednom, pri prvoj poseti lekaru.

Primer: Ako član porodice boluje od tipa 1 dijabetesa, treba upisati /1/

34. Telesna težina

Na osnovu merenja izvršenog u zdravstvenoj ustanovi ili anamnestičkog/heteroanamnestičkog podatka, upisati telesnu masu osobe izraženu u kilogramima.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako je telesna masa pacijenta sedamdeset i dva kilograma, treba upisati /7/2/

35. Telesna visina

Na osnovu merenja izvršenog u zdravstvenoj ustanovi ili anamnestičkog/heteroanamnestičkog podatka, upisati telesnu visinu osobe izraženu u centimetrima.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako je pacijent visok metar i sedamdeset pet centimetara, treba upisati /1/7/5/

36. Indeks telesne mase

Ovo obeležje se izračunava na osnovu podataka telesne težine i telesne visine, na sledeći način: telesna težina/telesna visina² i izražava se u kg/m².

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju prioriternih.

Primer: $65 \text{ kg}/(1,62\text{m})^2 = 25 \text{ kg}/\text{m}^2$

37. Obim struka

Na osnovu merenja izvršenog u zdravstvenoj ustanovi ili anamnestičkog/heteroanamnestičkog podatka, upisati obim struka osobe izraženu u centimetrima.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako je pacijent ima obim struka osamdeset pet centimetara, treba upisati /0/8/5/

38. Sistolni krvni pritisak

Na osnovu merenja izvršenog u zdravstvenoj ustanovi, upisati vrednost sistolnog i krvnog pritiska u mmHg.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako je sistolni krvni pritisak 140 mmHg, upisati: /1/4/0/ mmHg

39. Dijastolni krvni pritisak

Na osnovu merenja izvršenog u zdravstvenoj ustanovi, upisati vrednost dijastolnog krvnog pritiska u mmHg.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako je dijastolni krvni pritisak 90 mmHg, upisati: /9/0/ mmHg

40. Fizička aktivnost

Na osnovu anamnestičkog/heteroanamnestičkog podatka o dnevnoj količini fizičke aktivnosti (min 30 minuta, šetnja ili ekvivalent) upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: nikad – 1, 1x/nedeljno – 2, 3–5x/nedeljno – 3, svakodnevno – 4.

Primer: ako je pacijent aktivan svakodnevno, treba upisati /4/

LABORATORIJA

(OBELEŽJA 41– 53)

Napomena: U ovoj grupi obeležja upisuju se rezultati laboratorijskih analiza pri prvom pregledu (u momentu postavljanja dijagnoze dijabetesa) i između dve kontrole (svaka 3 meseca). Za svako numeričko obeležje upisuje se brojana vrednost sa zaokruživanjem na jednu decimalu.

41. Poslednja vrednost glikemije našte

Na osnovu poslednjeg merenja izvršenog u zdravstvenoj ustanovi, upisati vrednost glikemije našte izražene u mmol/L.

Primer: ako je pacijent pri poslednjem merenju imao glikemiju natašte 8,5 mmol/L, treba upisati /8./5/ mmol/L

42. Rezultat HbA1c-a

Upisati vrednost HbA1c (u % ili mmol/mol) na osnovu koje je postavljena dijagnoza dijabetesa, zaokruženu na jednu decimalu.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako je rezultat HbA1c 7,0 % (53,0 mmol/mol), upisati /7./0/ % ili

/53./0/ mmol/mol

43. Broj HbA1c analiza godišnje

Upisati broj analiza HbA1c od početka kalendarske godine do trenutka svakog pregleda u tekućoj godini.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako su kod pacijenta tokom jedne kalendarske godine, od početka godine do trenutka pregleda, urađene dve analize HbA1c, treba upisati /2/

44. Ukupni holesterol

Na osnovu rezultata laboratorijskih analiza upisati brojčanu vrednost ukupnog holesterola u mmol/mol, sa zaokruživanjem na jednu decimalu.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako je pacijent pri poslednjem merenju imao ukupni holesterol 6,7 mmol/L, treba upisati /6./7/ (mmol/L)

45. Broj analiza ukupnog holesterola godišnje

Upisati broj analiza ukupnog holesterola od početka kalendarske godine do trenutka svakog pregleda u tekućoj godini.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako su kod pacijenta tokom jedne kalendarske godine, od početka godine do trenutka pregleda, urađene dve analize holesterola, treba upisati /2/

46. HDL-holesterol

Na osnovu rezultata laboratorijskih analiza upisati brojčanu vrednost HDL – holesterola u mmol/L, sa zaokruživanjem na jednu decimalu.

Primer: ako je pacijent pri poslednjem merenju imao HDL holesterol 1,1 mmol/L, treba upisati /1./1/ (mmol/L)

47. Broj analiza HDL-holesterola godišnje

Upisati broj analiza HDL holesterola od početka kalendarske godine do trenutka svakog pregleda u tekućoj godini.

Primer: ako su kod pacijenta tokom jedne kalendarske godine, od početka godine do trenutka pregleda, urađene dve analize HDL holesterola, treba upisati /2/

48. LDL-holesterol

Na osnovu rezultata laboratorijskih analiza upisati brojčanu vrednost LDL holesterola u mmol/L ili mg/dL, sa zaokruživanjem na jednu decimalu.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako je pacijent pri poslednjem merenju imao LDL holesterol 5,4 mmol/L, treba upisati /5./4/ (mmol/L) ili /2/0/8./8/ (mg/dL)

49. Broj analiza LDL-holesterola godišnje

Upisati broj analiza LDL holesterola od početka kalendarske godine do trenutka svakog pregleda u tekućoj godini.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako su kod pacijenta tokom jedne kalendarske godine, od početka godine do trenutka pregleda, urađene dve analize LDL holesterola, treba upisati 2

50. Trigliceridi

Na osnovu rezultata laboratorijskih analiza upisati brojčanu vrednost triglicerida u mmol/L, sa zaokruživanjem na jednu decimalu.

Primer: trigliceridi 2.4 (mmol/L)

51. Broj analiza triglicerida godišnje

Upisati broj analiza triglicerida od početka kalendarske godine do trenutka svakog pregleda u tekućoj godini.

Primer: ako su kod pacijenta tokom jedne kalendarske godine, od početka godine do trenutka pregleda, urađene dve analize triglicerida, treba upisati 2

52. sKreatinin

Na osnovu rezultata laboratorijskih analiza upisati brojčanu vrednost kreatinina u serumu u $\mu\text{mol/L}$.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: sKreatinin 110.4 ($\mu\text{mol/L}$)

53. eGFR

Na osnovu rezultata laboratorijskih analiza krvi, upisati brojčanu vrednost procenjene jačine glomerulske filtracije u ml/min/1,73m^2 .

Primer: eGFR 76.5 (ml/min/1,73m^2)

PUBERTETSKI STATUS

(OBELEŽJE 54)

54. Pubertet

Na osnovu kliničkog pregleda upisati da li je pacijent u fazi puberteta.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih

Primer: ako je pacijent u trenutku pregleda u pubertetu, upisati /2/

AKUTNE KOMPLIKACIJE DIJABETESA

(OBELEŽJA 55 – 56)

Napomena: U ovoj grupi obeležja, na osnovu kliničkog nalaza, prethodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkih podataka registruju se podaci o komplikacijama pri prvom pregledu (u momentu postavljanja dijagnoze dijabetesa), odnosno između dve kontole (svaka 3 meseca).

55. Broj teških hipoglikemija godišnje

Upisati broj teških hipoglikemija od početka kalendarske godine do trenutka svakog pregleda u tekućoj godini.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih

Primer: ako od početka kalendarske godine do trenutka pregleda nije registrovana ni jedna teška hipoglikemija, upisati /0/

56. Broj dijabetesnih ketoacidoza godišnje

Upisati broj dijabetesnih ketoacidoza od početka kalendarske godine do trenutka svakog pregleda u tekućoj godini, uključujući i ketoacidozu u trenutku postavljanja dijagnoze dijabetesa.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih

Primer: ako je tokom jedne kalendarske godine registrovana jedna dijabetesna ketoacidoza i to u trenutku otkrivanja dijabetesa, upisati /1/

DRUGE BOLESTI

(OBELEŽJA 57 – 61)

57. Celijakija

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije upisati da li pacijent ima celijakiju odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako pacijent ima celijakiju, upisati /2/

58. Autoimuni tireoiditis

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije upisati da li pacijent ima autoimuni tireoiditis odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako pacijent ima autoimuni tireoiditis, upisati /2/

59. Vitiligo

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije upisati da li pacijent ima autoimuni tireoiditis odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako pacijent ima vitiligo, upisati /2/

60. Cistična fibroza

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije upisati da li pacijent ima cističnu fibrozu odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako pacijent ima cističnu fibrozu, upisati /2/

61. Adrenalna insuficijencija

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije upisati da li pacijent ima adrenalnu insuficijenciju odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako pacijent ima adrenalnu insuficijenciju, upisati /2/

SKRINING KOMPLIKACIJA DIJABETESA

(OBELEŽJA 62 – 70)

Napomena: U ovoj grupi obeležja na osnovu prethodne medicinske dokumentacije upisuju se rezultati skrininga hroničnih komplikacija pri prvom pregledu (u momentu postavljanja dijagnoze dijabetesa) i između dve kontole (jednom godišnje. Početak 5 godina nakon dijagnoze kod prepubertetske i 2 godine nakon postavljanja dijagnoze ukoliko je dijagnoza postavljena u pubertetu).

NEFROPATIJA

62. Albuminurija

Na osnovu rezultata merenja 24-časovne albuminurije, upisati brojčanu vrednost u mg/24h sa zaokruživanjem na jednu decimalu.

Primer: ako je rezultat merenja 150,8 mg/24h, upisati /1/5/0/.8/ mg/24h

63. Broj analiza albuminurije godišnje

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije, upisati broj analiza albuminurije sprovedenih od početka kalendarske godine do trenutka svakog pregleda u tekućoj godini.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako pacijent ima tokom jedne kalendarske godine, od početka godine do trenutka pregleda, urađenu jednu analizu albuminurije, upisati /1/

64. Proteinurija

Na osnovu rezultata merenja 24-časovne proteniurije, upisati brojčanu vrednost u g/24h sa zaokruživanjem na jednu decimalu.

Primer: ako je rezultat merenja 0,075 g/24h, upisati /0/.0/7/5/ g/24h

65. Faze dijabetesne nefropatije

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije, upisati fazu dijabetesne nefropatije odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: normoalbuminurija – 1, incipijentna nefropatija – 2, manifestna nefropatija – 3, hronična bubrežna insuficijencija – 4, dijaliza – 5

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako pacijent ima incipijentnu nefropatiju, upisati /2/

66. Stanje dijabetesne nefropatije u odnosu na prethodnu kontrolu

U zavisnosti od nalaza stanja dijabetesne nefropatije pacijenta u odnosu na prethodnu kontrolu, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: bez promene – 1, pogoršano – 2, poboljšano – 3.

Primer: ako je stanje dijabetesne nefropatije pacijenta u odnosu na prethodnu kontrolu bez promena, upisati /2/

RETINOPATIJA

67. Pregled očnog dna

Upisati da li pacijent ima ili nema pregled očnog dna, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako pacijent ima pregled očnog dna, upisati /2/

68. Broj pregleda očnog dna godišnje

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije, upisati broj pregleda očnog dna sprovedenih od početka kalendarske godine do trenutka svakog pregleda u tekućoj godini.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako pacijent ima tokom jedne kalendarske godine, od početka godine do trenutka pregleda, obavljen jedan pregled očnog dna, treba upisati /1/

69. Faza dijabetesne retinopatije

Na osnovu prethodne medicinske dokumentacije, upisati vrstu dijabetesne neuropatije odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: nema–1, neproliferativna – 2, proliferativna – 3, stanje posle LFK– 4, amauroza – 5

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih.

Primer: ako pacijent stanje posle LFK, upisati /2/

70. Stanje dijabetesne retinopatije u odnosu na prethodnu kontrolu

U zavisnosti od stanja dijabetesne retinopatije pacijenta u odnosu na prethodnu kontrolu, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: bez promene – 1, pogoršano – 2, poboljšano – 3.

Primer: ako je stanje dijabetesne retinopatije pacijenta u odnosu na prethodnu kontrolu bez promena, upisati /2/

TERAPIJA

(OBELEŽJA 71 – 75)

Napomena: U ovoj grupi obeležja upisuje se terapija za lečenje dijabetesa, koja je propisana pri prvom pregledu (u momentu postavljanja dijagnoze dijabetesa) i terapija tokom daljeg lečenja osobe obolele od dijabetesa.

71. Prethodna terapija za dijabetes

Upisati terapiju za lečenje dijabetesa propisanu pre više od 6 meseci.

Primer: Actrapid penfil 100 jed/ml, Insulatard penfil 100 jed/ml

72. Aktuelna terapija za dijabetes

Upisati terapiju za lečenje dijabetesa propisanu u poslednjih 6 meseci.

Primer: Actrapid penfil 100 jed/ml, Insulatard penfil 100 jed/ml

73. Ostala terapija

Upisati ostalu terapiju za lečenje dijabetesa propisanu u poslednjih 6 meseci.

Primer: Enalapril tbl 5 mg

74. Higijensko-dijetetski režim

Upisati da li je pacijent na terapiji higijensko-dijetetskim režimom, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih

Primer: ako je pacijent na terapiji higijensko-dijetetskim režimom, upisati /2/

75. Vrsta lečenja dijabetesa

Upisati vrstu propisane terapije dijabetesa, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja:

75.1. Monoterapija insulinom

75.2. Dvojna terapija metformin +SU

75.3. Dvojna terapija metformin + bazalni insulin

- 75.4. Monoterapija insulinom u 2 doze
- 75.5. Monoterapija insulinom u 3 doze
- 75.6. Monoterapija insulinom u 4 doze
- 75.7. Kombinovana terapija metformin + insulin u 2 doze
- 75.8. Kombinovana terapija metformin + insulin u 4 doze
- 75.9. Terapija spoljnom portabilnom insulinskom pumpom

Napomena: Ovo obeležje spada u grupu prioriternih

Primer: ako je pacijent monoterapiji insulinom u 2 doze, upisati /7/5/./4/

IZVEŠTAJ

(OBELEŽJE 76)
----

76. Lekarski izveštaj

U lekarskom izveštaju navesti po potrebi anamnestičke podatke i klinički status pacijenta i eventualno predlog promene terapije.

8.3 KNJIGA EVIDENCIJE LICA SA GESTACIJSKIM DIJABETESOM U OBLASTI PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA

Obavezna obeležja su obeležja koja se moraju obavezno popuniti prilikom prve posete pacijenta izabranom lekaru. To su:

- Zdravstvena ustanova,
- Šifra zdravstvene ustanove,
- Organizaciona jedinica/služba,
- Šifra organizacione jedinice/službe
- Datum pregleda,
- Prezime,
- Ime roditelja/staratelja,
- Ime,
- Jedinstven matični broj građana (JMBG),
- Datum rođenja,
- Uzrast
- Pol,
- Lični broj osiguranika (LBO),
- Adresa stanovanja – ulica i broj,
- Adresa stanovanja – mesto,
- Adresa stanovanja – opština,
- Adresa stanovanja – šifra opštine,
- Datum dijagnoze gestacijskog dijabetesa.

Prioritetna obeležja su obeležja koja imaju prioritet u popunjavanju u odnosu na sva ostala u elektronskoj knjizi evidencije dijabetesa i moraju se popuniti prilikom svake kontrole, ukoliko postoje novi rezultati (nalazi). To su:

- Gestacijska hipertenzija
- Hipertenzija pre trudnoće
- Higijensko-dijetetski režim
- Vrsta lečenja gestacijskog dijabetesa
- Rezultat OGTT-a posle trudnoće

Ostala obeležja izabrani lekari popunjavaju barem jednom u godinu dana.

PODACI O ZDRAVSTVENOJ USTANOVI I PACIJENTU

(OBELEŽJA 1–21)

PODACI O ZDRAVSTVENOJ USTANOVI

1. Zdravstvena ustanova

Upisati pun naziv zdravstvene ustanove koja je evidentirala osobu obolelu od dijabetesa ili kod koje je sprovedena procena rizika za tip 2 dijabetesa.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Dom zdravlja „dr Milutin Ivković“ – Palilula

2. Šifra zdravstvene ustanove

Upisati šifru zdravstvene ustanove koja je evidentirala osobu obolelu od dijabetesa ili kod koje je sprovedena procena rizika za tip 2 dijabetesa.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Dom zdravlja „dr Milutin Ivković“ – Palilula, upisati /8/0/1/5/6/4/

3. Organizaciona jedinica/služba

Upisati naziv organizacione jedinice/službe koja je evidentirala osobu obolelu od dijabetesa ili kod koje je sprovedena procena rizika za tip 2 dijabetesa.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Služba za zdravstvenu zaštitu žena

4. Šifra organizacione jedinice/službe

Upisati šifru organizacione jedinice/službe koja je evidentirala osobu obolelu od dijabetesa ili kod koje je sprovedena procena rizika za tip 2 dijabetesa.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Služba za zdravstvenu zaštitu žena, upisati /9/0/1/5/

5. Broj faksimila

Upisati šifru lekara (broj faksimila) koji je evidentirao osobu obolelu od dijabetesa ili kod koje je sproveo procenu rizika za tip 2 dijabetesa.

Primer: /2/3/3/3/0/7/

6. Vrsta pregleda

U zavisnosti o toga da li je pacijent došao na prvi – 1, ponovni (kontrolni) pregled – 2 ili rano otkrivanje i prevenciju dijabetesa – 3 upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja.

Primer: kontrolni pregled, upisati /2/

7. Datum pregleda

Upisati dan, mesec i godinu pregleda pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: /2/9/0/9/2/0/1/7/

PODACI O PACIJENTU

8. Prezime

Upisati prezime, pacijenta. Osobama sa dva ili više prezimena, između prezimena ne upisivati crtu.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Petrović Nikolić (Svetislav) Violeta, upisati: Petrović Nikolić

9. Ime roditelja/staratelja

Upisati očevo ime, a ukoliko nije poznato očevo ime, upisati ime majke ili ime staratelja pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Petrović Nikolić (Svetislav) Violeta, upisati: Svetislav

10. Ime

Upisati ime pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Petrović Nikolić (Svetislav) Violeta, upisati: Violeta

11. Jedinствен matični broj građana (JMBG)

Upisati svih 13 brojeva JMBG pacijenta. Ove podatke preuzeti iz zvanične lične dokumentacije (zdravstvene knjižice, lične karte, pasoša, vozačke dozvole itd) pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: /2/9/0/9/9/7/0/7/1/5/4/0/7/

12. Datum rođenja

Upisati dan, mesec i godinu rođenja pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: /2/9/0/9/1/9/7/0/

13. Uzrast

Upisati godine starosti u trenutku pregleda pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: ako osoba u trenutku pregleda ima 51 godinu, upisati /5/1/

14. Pol

U odnosu na polnu pripadnost pacijenta upisati jedno od ponuđenih modaliteta obeležja, 1 – za muški pol, odnosno 2 – za ženski pol.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: za ženski pol upisati /2/

15. Broj zdravstvene knjižice

Upisati broj zdravstvene knjižice osobe obolele od dijabetesa ili kod koje je sprovedena procena rizika za tip 2 dijabetesa.

Primer: /2/5/9/0/1/7/3/7/4/1/0/

16. Lični broj osiguranika (LBO)

Upisati lični broj osiguranika (LBO) obolelog od dijabetesa ili kod kojeg je sprovedena procena rizika za tip 2 dijabetesa.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: /2/5/9/0/1/7/3/7/4/1/0/

17. Broj zdravstvenog kartona

Upisati broj zdravstvenog kartona obolelog od dijabetesa ili kod kojeg je sprovedena procena rizika za tip 2 dijabetesa.

Primer: /3/4/6/0/8/0/0/1/7/

18. Adresa stanovanja – ulica i broj

Upisati tačan i potpun naziv mesta stalnog prebivališta pacijenta – ulicu i broj.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Prvomajska 28, Slanci, opština Palilula,

upisati: Prvomajska 28,

19. Adresa stanovanja – mesto

Upisati tačan i potpun naziv naseljenog mesta stalnog prebivališta pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Prvomajska 28, Slanci, opština Palilula,

upisati: Slanci

20. Adresa stanovanja – opština

Upisati tačan i potpun naziv mesta stalnog prebivališta pacijenta – naziv opštine.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: Prvomajska 28, Slanci, opština Palilula,

upisati: opština Palilula

21. Adresa stanovanja – šifra opštine

Upisati šifru opštine stalnog prebivališta pacijenta.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Primer: opština Palilula, upisati /7/0/2/0/3/

DIJAGNOZA GESTACIJSKOG DIJABETESA
--

<i>(OBELEŽJA 22 – 24)</i>
----

22. OGTT

U odnosu na ovu dijagnostičku proceduru, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako je ova dijagnostička procedura urađena, upisati /2/

23. Makrozomija novorođenčeta

Na osnovu predhodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkog podatka o telesnoj težini novorođenčeta na rođenju većoj od 4 kg, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako pacijentkinja izjavila da je novorođenče na rođenju imalo TT veću od 4 kg, upisati /2/

24. Datum dijagnoze gestacijskog dijabetesa

Upisati dan, mesec i godinu postavljanja dijagnoze gestacijskog dijabetesa.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju obaveznih.

Za datum postavljanja dijagnoze uzima se:

– datum sprovedenog laboratorijskog ispitivanja u cilju postavljanja dijagnoze gestacijskog dijabetesa;

Primer: /2/7/0/6/2/0/0/6/

– datum postavljanja dijagnoze gestacijskog dijabetesa naveden u prethodnoj medicinskoj dokumentaciji;

Primer: /2/7/0/6/2/0/0/6/

FAKTORI RIZIKA

<i>(OBELEŽJA 25 – 35)</i>

DRUGE BOLESTI

25. Gestacijska hipertenzija

Na osnovu predhodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkog podatka, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju prioriternih.

Primer: ako pacijentkinja ima gestacijsku hipertenziju, upisati /2/

26. Hipertenzija pre trudnoće

Na osnovu predhodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkog podatka, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju prioriternih.

Primer: ako je pacijentkinja imala hipertenziju pre trudnoće, upisati /2/

FAKTORI RIZIKA

27. Podatak o gestacijskom dijabetesu u prethodnoj trudnoći

Na osnovu predhodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkog podatka, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako je pacijentkinja imala gestacijski dijabetes u prethodnoj trudnoći, upisati /2/

28. Makrozomija novorođenčeta u prethodnoj trudnoći

Na osnovu predhodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkog podatka o telesnoj težini novorođenčeta u prethodnoj trudnoći većoj od 4 kg, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako novorođenče pacijentkinje u prethodnoj trudnoći nije imalo TT veću od 4 kg, upisati /2/

29. Porodična anamneza pozitivna za T1 DM

Na osnovu predhodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkog podatka U odnosu na ovo obeležje, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako je pacijentkinja imala pozitivnu anamnezu za T1 DM, upisati /2/

30. Porodična anamneza pozitivna za T2 DM

Na osnovu predhodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkog podatka, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako je pacijentkinja nije imala pozitivnu anamnezu za T2 DM, upisati /1/

31. Porodična anamneza pozitivna za MODY DM

Na osnovu predhodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkog podatka, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako je pacijentkinja nije imala pozitivnu anamnezu za T2DM, upisati /1/

32. Godine starosti >35 godina

Ovo obeležje spada u kategoriju izvedenih obeležja. Određuje se na osnovu godina starosti u trenutku pregleda pacijenta (navedenih u obeležju pod rednim brojem 13), odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1 ili da – 2.

Primer: ako pacijentkinja ima više od 35 godina, upisati /2/

33. Indeks telesne mase >30 kg/m²

Na osnovu indeksa telesne mase pre/na početku trudnoće, koji se izračunava na sledeći način: telesna težina/telesna visina² i izražava se u kg/m², upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako je pacijentkinja nema ITM veći od 30 kg/m², upisati /1/

34. IFG i/ili IGT pre trudnoće

Na osnovu predhodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkog podatka, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako je pacijentkinja imala IFG pre trudnoće, upisati /2/

35. PCO Sy pre trudnoće

Na osnovu predhodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkog podatka, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako je pacijentkinja nije mala PCO Sy pre trudnoće, upisati /1/

TERAPIJA

(OBELEŽJA 36 – 37)

36. Higijensko-dijetetski režim

Upisati da li je pacijentkinja na terapiji higijensko-dijetetskim režimom, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju prioriternih.

Primer: ako je pacijentkinja na terapiji higijensko-dijetetskim režimom, upisati /2/

37. Vrsta lečenja gestacijskog dijabetesa

Upisati vrstu propisane terapije gestacijskog dijabetesa, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja:

37.1 Monoterapija metforminom

37.2 Monoterapija insulinom u 2 doze

37.3 Monoterapija insulinom u 3 doze

37.4 Monoterapija insulinom u 4 doze

Napomena: Ovo obeležje spada u kategoriju prioriternih.

Primer: ako je pacijent na monoterapiji insulinom u 2 doze, upisati /3/7/./2/

ISHODI TRUDNOĆE

(OBELEŽJA 38 – 49)

ISHOD TRUDNOĆE (MAJKA)

38. Porodaj <37 nedelje gestacije

Na osnovu predhodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkog podatka,, upisati da li je termin porođaja bio <37 nedeljae gestacije, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako je pacijentkinja imala porođaj <37 nedelje gestacije, upisati /2/

39. Vaginalni porodaj

Na osnovu predhodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkog podatka, u odnosu na ovo obeležje, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako se pacijentkinja nije porodila vaginalnim putem, upisati /1/

40. Carski rez

Na osnovu predhodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkog podatka, u odnosu na ovo obeležje, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako se pacijentkinja porodila carskim rezom, upisati /2/

41. Eklapsija / preeklampsija

Na osnovu predhodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkog podatka, upisati da li je pacijentkinja imala eklampsiju/preeklamsiju, odabirom jednog od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako pacijentkinja nije imala eklampsiju/preeklamsiju, upisati /1/

ISHOD TRUDNOĆE (NOVOROĐENČE)

42. Živorodeno

Na osnovu predhodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkog podatka U odnosu na ovo obeležje, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako je dete živorodeno, upisati /2/

43. Telesna težina na rođenju

Na osnovu predhodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkog podatka Na osnovu rezultata merenja telesne težine na rođenju, upisati brojčanu vrednost novorođenčeta u gramima.

Primer: ako je telesna težina novorođenčeta u gramina iznosila 3500, upisati /3/5/0/0/ g

44. Telesna dužina na rođenju

Na osnovu predhodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkog podatka Na osnovu rezultata merenja telesne dužine na rođenju, upisati brojčanu vrednost novorođenčeta u centimetrima.

Primer: ako je telesna dužina novorođenčeta u centimetrima iznosila 53, upisati /5/3/ cm

45. APGAR 0.minut

Na osnovu predhodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkog podatka Na osnovu rezultata APGAR skora novorođenčeta u 0.minuti, upisati brojčanu vrednost skora.

Primer: ako je rezultat APGAR skora novorođenčeta u 0. minutu 8, upisati /8/

46. APGAR 5.minut

Na osnovu predhodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkog podatka Na osnovu rezultata APGAR skora novorođenčeta u 5.minuti, upisati brojčanu vrednost skora.

Primer: ako je rezultat APGAR skora novorođenčeta u 5. minutu 9, upisati /9/

47. Neonatalna hipoglikemija

Na osnovu predhodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkog podatka, u odnosu na ovo obeležje, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako novorođenče nije imalo hipoglokemiju na rođenju, upisati /1/

48. Distorzija ramena

Na osnovu predhodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkog podatka, u odnosu na ovo obeležje, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako novorođenče nije imalo distorziju ramena na rođenju, upisati /1/

49. Kongenitalne malformacije

Na osnovu predhodne medicinske dokumentacije ili anamnestičkog podatka, u odnosu na ovo obeležje, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako novorođenče nije imalo kongenitalne malformacije, upisati /1/

DIJAGNOZA DIJABETESA POSLE TRUDNOĆE

(OBELEŽJA 50 – 51)

50. OGTT posle trudnoće

U zavisnosti da li je ova dijagnostička procedura rađena posle porođaja, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: ne – 1, da – 2, nedostaje podatak – 9.

Primer: ako je ova dijagnostička procedura urađena, upisati /2/

51. Rezultat OGTT-a posle trudnoće

U odnosu na rezultat OGT testa, upisati jedan od ponuđenih modaliteta ovog obeležja: normoglikemija – 1, IGT – 2, tip 2 dijabetesa – 3

Primer: ukoliko je rezultat testa ukazao na poremećaj tolerancije glukoze, upisati /2/

IZVEŠTAJ

(OBELEŽJE 52)

52. Lekarski izveštaj

U lekarskom izveštaju navesti po potrebi anamnestičke podatke i klinički status pacijenta i eventualno predlog promene terapije.

9. Kontrola kvaliteta podataka

U kontroli kvaliteta podataka, postavljena je validacija između određenih obeležja u Knjizi evidencije dijabetesa (KED):

- U odeljku „Podaci o zdravstvenoj ustanovi i pacijentu“, „datum pregleda/prijave“ mora biti stariji ($>$) od „datuma rođenja“.
- U odeljku „dijagnoza dijabetesa“:
  - ako je u obeležju “OGTT” upisano 2 (“da”), onda obeležje “Rezultat OGTT-a” mora imati upisanu vrednost rezultata analize;
  - ako je u obeležju “HbA1c” upisano 2 (“da”), onda obeležje “Rezultat HbA1c-a” mora imati upisanu vrednost rezultata analize;
  - ako je „tip dijabetesa“ gestacijski dijabetes, onda „pol“ može biti isključivo ženski.
- Ako je u odeljku “Faktori rizika – trenutno stanje” upisana vrednost KP $>$ ili = 140/90, onda u odeljku “Skrining komplikacija” u obeležju “Hipertenzija” mora biti upisano 2 (“da”).
- U odeljku “Laboratorija - laboratorijske analize između 2 pregleda”:
  - ako je u obeležju “HbA1c” upisana vrednost rezultata analize, onda obeležje “Broj HbA1c analiza godišnje” mora imati upisanu vrednost >0 ;
  - ako je u obeležju “Ukupni holesterol” upisana vrednost rezultata analize, onda obeležje “Broj analiza ukupnog holesterola godišnje” mora imati upisanu vrednost >0 ;
  - ako je u obeležju “HDL-holesterol” upisana vrednost rezultata analize, onda obeležje “Broj analiza HDL-holesterola godišnje” mora imati upisanu vrednost >0 ;
  - ako je u obeležju “LDL-holesterol” upisana vrednost rezultata analize, onda obeležje “Broj analiza LDL-holesterola godišnje” mora imati upisanu vrednost >0 ;
  - ako je u obeležju “Trigliceridi” upisana vrednost rezultata analize, onda obeležje “Broj analiza triglicerida godišnje” mora imati upisanu vrednost >0 .
- U odeljku „Skrining komplikacija dijabetesa“:
  - Ako je u obeležju “Albuminurija” upisana vrednost rezultata analize, onda obeležje “Broj analiza albuminurije godišnje” mora imati upisanu vrednost >0 ;
  - Ako je u obeležju “Proteinurija” upisana vrednost rezultata analize, onda mora biti upisan modalitet obeležja “Faze dijabetesne nefropatije”;

- ako je u obeležju “Pregled ocnog dna” upisano 2 (“da”), onda obeležje “Broj pregleda ocnog dna godišnje ” mora imati upisanu vrednost >0;
- ako je u obeležju “Pregled monofilamentom” upisano 2 (“da”), onda mora biti upisan modalitet obeležja “Vrsta dijabetesne neuropatije”;

10. Literatura

1. Zakon o zdravstvenoj dokumentaciji i evidencijama u oblasti zdravstva, “Sl. Glasnik RS”, br. 123/2014, 106/2015 i 105/2017.
2. Pravilnik o obrascima i sadržaju obrazaca za vođenje zdravstvene dokumentacije, evidencija, izveštaja i elektronskog medicinskog dosijea, “Sl. Glasnik RS”, br. 109/2016 i 20/2019.
3. Zakon o zaštiti podataka o ličnosti, “Sl. Glasnik RS”, br. 97/2008, 104/2009 – dr. zakon, 68/2012 – odluka Ustavnog suda i 107/2012.

11. Prilozi

11.1 Spisak obeležja evidencije o licima u riziku za nastanak šećerne bolesti i licima obolelih od šećerne bolesti u oblasti primarne zdravstvene zaštite

Podaci o zdravstvenoj ustanovi

- 1 Zdravstvena ustanova
- 2 Šifra zdravstvene ustanove
- 3 Organizaciona jedinica/služba
- 4 Šifra organizacione jedinice/službe
- 5 Broj faksimila
- 6 Vrsta pregleda
- 7 Datum pregleda

Podaci o pacijentu

- 8 Prezime
- 9 Ime roditelja/staratelja
- 10 Ime
- 11 Jedinstven matični broj građana (JMBG)
- 12 Datum rođenja

- 13 Uzrast
  - 14 Pol
  - 15 Broj zdravstvene knjižice
  - 16 Lični broj osiguranika (LBO)
  - 17 Broj zdravstvenog kartona
  - 18 Adresa stanovanja – ulica i broj
  - 19 Adresa stanovanja – mesto
  - 20 Adresa stanovanja – opština
  - 21 Adresa stanovanja – šifra opštine
- Prevenција dijabetesa
- 22 Procena rizika
  - 23 Skor rizika
  - 24 Primena preventivne intervencije
  - 25 Vid preventivne intervencije
- Dijagnoza dijabetesa
- 26 Glikemija (našte drugo merenje/slučajno izmerena)
  - 27 OGTT
  - 28 Rezultat OGTT-a
  - 29 HbA1c
  - 30 Rezultat HbA1c -a
  - 31 Genetske analize
  - 32 C-peptid
  - 33 Auto-At
  - 34 Makrozomija novorođenčeta u poslednjoj trudnoći
  - 35 Oštećena glikemija našte (IFG)
  - 36 Intolerancija na glukozu (IGT)
  - 37 Tip dijabetesa
  - 38 Datum dijagnoze dijabetesa
- Faktori rizika
- 39 Dijabetes u porodici
  - 40 Tip dijabetesa u porodici
  - 41 Pušački status
  - 42 Telesna težina
  - 43 Telesna visina
  - 44 Indeks telesne mase

- 45 Obim struka
- 46 Sistolni krvni pritisak
- 47 Dijastolni krvni pritisak
- 48 Fizička aktivnost
- 49 Gestacijska hipertenzija
- 50 Hipertenzija pre trudnoće
- 51 Podatak o gestacijskom dijabetesu u prethodnoj trudnoći
- 52 Makrozomija novorođenčeta u prethodnoj trudnoći
- 53 Porodična anamneza pozitivna za T1DM
- 54 Porodična anamneza pozitivna za T2DM
- 55 Porodična anamneza pozitivna za MODY DM
- 56 Godine starosti >35 godina
- 57 Indeks telesne mase >30 kg/m²
- 58 IFG i/ili IGT pre trudnoće
- 59 PCO Sy pre trudnoće

Laboratorija

- 60 Poslednja vrednost glikemije našte
- 61 HbA1c
- 62 Broj HbA1c analiza godišnje
- 63 Ukupni holesterol
- 64 Broj analiza ukupnog holesterola godišnje
- 65 HDL- holesterol
- 66 Broj analiza HDL-holesterola godišnje
- 67 LDL-holesterol
- 68 Broj analiza LDL-holesterola godišnje
- 69 Trigliceridi
- 70 Broj analiza triglicerida godišnje
- 71 sKreatinin
- 72 eGFR

Samokontrola dijabetesa

- 73 Vrsta samokontrole
- 74 Prosečan broj merenja glikemije/dnevno
- 75 Prosečan broj merenja glikemije/nedeljno
- 76 Procenjen broj merenja glikemije/nedeljno
- 77 Poslednji dnevni profil glikemije

- 78 Poslednji dnevni profil glikemije – pre doručka
- 79 Poslednji dnevni profil glikemije – 2h posle doručka
- 80 Poslednji dnevni profil glikemije – pre ručka
- 81 Poslednji dnevni profil glikemije – 2h posle ručka
- 82 Poslednji dnevni profil glikemije – pre večere
- 83 Poslednji dnevni profil glikemije – 2h posle večere
- 84 Poslednji dnevni profil glikemije – u 03h

Pubertetski status

- 85 Pubertet

Druge bolesti

- 86 Celijakija
- 87 Autoimuni tireoditis
- 88 Vitiligo
- 89 Cistična fibroza
- 90 Adrenalna insuficijencija

Komplikacije dijabetesa

- 91 Broj hipoglikemija/nedeljno
  - 92 Broj hipoglikemija/mesečno
  - 93 Broj blagih/umerenih hipoglikemija nedeljno
  - 94 Broj teških hipoglikemija godišnje
  - 95 Broj dijabetesnih ketoza godišnje
  - 96 Broj dijabetesnih ketoacidoza godišnje
  - 97 Broj hiperglikemijskih hiperosmolarnih stanja godišnje
  - 98 Ishemijska bolest srca
  - 99 Ishemijska bolest mozga
  - 100 Nefropatija
  - 101 Retinopatija
  - 102 Neuropatija
  - 103 Periferna vaskularna bolest
  - 104 Dijabetesno stopalo
  - 105 Drugo
- #### Skrining komplikacija dijabetesa
- 106 Nalaz na EKG-u pre prve kontrole
  - 107 Nalaz na EKG-u od poslednje kontrole
  - 108 Hipertenzija

- 109 Koronarna bolešt
- 110 Druge bolesti srca
- 111 Da li je rađen PCI?
- 112 Da li je rađen CABG?
- 113 Stanje koronarnih arterija u odnosu na prethodnu kontrolu
- 114 Tip ishemijske bolesti mozga
- 115 Doppler ultrazvučni pregled krvnih sudova vrata
- 116 Značajna stenoza karotidnih arterija
- 117 Stanje karotidnih arterija u odnosu na prethodnu kontrolu
- 118 Albuminurija
- 119 Broj analiza albuminurije godišnje
- 120 Proteinurija
- 121 Faze dijabetesne nefropatije
- 122 Stanje dijabetesne nefropatije u odnosu na prethodnu kontrolu
- 123 Pregled očnog dna
- 124 Broj pregleda očnog dna godišnje
- 125 Faza dijabetesne retinopatije
- 126 Stanje dijabetesne retinopatije u odnosu na prethodnu kontrolu
- 127 Pregled monofilamentom
- 128 Vrsta dijabetesne neuropatije
- 129 Stanje dijabetesne neuropatije u odnosu na prethodnu kontrolu
- 130 Palpabilne pulsacije arterija donjih ekstremiteta
- 131 Doppler ultrazvučni pregled krvnih sudova nogu/ABI
- 132 Značajna stenoza arterija nogu
- 133 Stanje arterija nogu u odnosu na prethodnu kontrolu
- 134 Broj pregleda stopala godišnje
- 135 Pregled stopala - promene na koži
- 136 Pregled stopala - prisutne ulceracije
- 137 Pregled stopala - ispitivanje osećaja bola
- 138 Pregled stopala - ispitivanje osećaja dodira
- 139 Pregled stopala - ispitivanje osećaja pritiska
- 140 Pregled stopala - puls a.dorsalis pedis
- 141 Velika amputacija donjeg ekstremiteta u poslednjih 12 meseci
- 142 Stanje donjeg ekstremiteta u odnosu na prethodnu kontrolu

Terapija dijabetesa

143 Prehodna terapija za diabetes

144 Aktualna terapija za diabetes

145 Ostala terapija

146 Higijensko-dijetetski režim

147 Vrsta lečenja dijabetesa

Ishodi trudnoće

148 Porođaj <37 nedelje gestacije

149 Vaginalni porođaj

150 Carski rez

151 Eklampsija / preeklampsija

152 Živorodeno

153 Telesna težina na rođenju

154 Telesna dužina na rođenju

155 APGAR 0.minut

156 APGAR 5.minut

157 Neonatalna hipoglikemija

158 Distorzija ramena

159 Kongenitalne malformacije

Dijagnoza dijabetesa posle trudnoće

160 OGTT posle trudnoće

161 Rezultat OGTT-a posle trudnoće

Izveštaj

162 Lekarski izveštaj

11.2 Šifarnici

ŠIFARNIK ZDRAVSTVENIH USTANOVA, SLUŽBI/ODELJENJA:

U pratećem dokumentu uz SMU KED-a.

ŠIFARNIK REGIJA I OBLASTI SA OPŠTINAMA KOJE IM PRIPADAJU:

Статистички шифарник општина и градова у оквиру НСТЈ ¹					
Код НСТЈ	Уведе на шифра општине/града	Матични број града	Матични број општине / градске општине	Регистар просторних јединица назив региона, области, града, општине / градске општине	Стандард публикавања Регион Област Град – Општина
RS				REPUBLIKA SRBIJA	РЕПУБЛИКА СРБИЈА
RS1				SRBIJA – SEVER	СРБИЈА – СЕВЕР
RS11		79014		Beogradski region	Београдски регион
RS111		79014		Beogradska oblast	Београдска област (Град Београд)
RS111	10	79014	70092	Beograd-Barajevo	Барајево
RS111	20	79014	70106	Beograd-Voždovac	Вождовац
RS111	30	79014	70114	Beograd-Vračar	Врачар
RS111	40	79014	70122	Beograd-Grocka	Гроцка
RS111	50	79014	70149	Beograd-Zvezdara	Звездара
RS111	60	79014	70157	Beograd-Zemun	Земун
RS111	70	79014	70165	Beograd-Lazarevac	Лазаревац
RS111	80	79014	70173	Beograd-Mladenovac	Младеновац
RS111	90	79014	70181	Beograd-Novi Beograd	Нови Београд
RS111	A0	79014	70190	Beograd-Obrenovac	Обреновац
RS111	B0	79014	70203	Beograd-Palilula	Палилула
RS111	C0	79014	70211	Beograd-Rakovica	Раковица
RS111	D0	79014	70220	Beograd-Savski Venac	Савски венац
RS111	E0	79014	70238	Beograd-Sopot	Сопот
RS111	F0	79014	70246	Beograd-Stari Grad	Стари град
RS111	G0	79014	71293	Beograd-Surčin	Сурчин
RS111	H0	79014	70254	Beograd-Čukarica	Чукарица
RS12				Region Vojvodine	Регион Војводине
RS121				Zapadnobačka oblast	Западнобачка област
RS121	10		80047	Apatin	Апатин

RS121	20		80233	Kula	Кула
RS121	30		80306	Odžaci	Оџаци
RS121	40		80381	Sombor-grad	Сомбор
RS122				Južnobanatska oblast	Јужнобанатска област
RS122	10		80039	Alibunar	Алибунар
RS122	20		80098	Bela Crkva	Бела Црква
RS122	30		80128	Vršac	Вршац
RS122	40		80217	Kovačica	Ковачица
RS122	50		80225	Kovin	Ковин
RS122	60		80292	Opovo	Опово
RS122	70		80314	Pančevo-grad	Панчево
RS122	80		80349	Plandište	Пландиште
RS123				Južnobačka oblast	Јужнобачка област
RS123	10	89010		Grad Novi Sad	<i>Град Нови Сад</i>
RS123	11	89010	80284	Novi Sad	Нови Сад
RS123	12	89010	80519	Petrovaradin	Петроварадин
RS123	20		80055	Bač	Бач
RS123	30		80063	Bačka Palanka	Бачка Паланка
RS123	40		80080	Bački Petrovac	Бачки Петровац
RS123	50		80101	Beočin	Беочин
RS123	60		80110	Bečeј	Бечеј
RS123	70		80462	Vrbas	Врбас
RS123	80		80136	Žabalj	Жабалј
RS123	90		80390	Srbobran	Србобран
RS123	A0		80411	Sremski Karlovci	Сремски Карловци
RS123	B0		80446	Temerin	Темерин
RS123	C0		80454	Titel	Тител
RS124				Severnobanatska oblast	Севернобанатска област
RS124	10		80012	Ada	Ада
RS124	20		80195	Kanjiža	Кањижа
RS124	30		80209	Kikinda	Кикинда
RS124	40		80276	Novi Kneževac	Нови Кнежевац
RS124	50		80365	Senta	Сента
RS124	60		80489	Čoka	Чока
RS125				Severnobačka oblast	Севернобачка област
RS125	10		80071	Bačka Topola	Бачка Топола
RS125	20		80241	Mali Idoš	Мали Иђош
RS125	30		80438	Subotica-grad	Суботица
RS126				Srednjobanatska oblast	Средњобанатска област
RS126	10		80144	Žitište	Житиште
RS126	20		80152	Zrenjanin-grad	Зрењанин
RS126	30		80250	Nova Crnja	Нова Црња
RS126	40		80268	Novi Bečeј	Нови Бечеј
RS126	50		80373	Sečanj	Сечањ
RS127				Sremska oblast	Сремска област
RS127	10		80179	Indija	Инђија
RS127	20		80187	Irig	Ириг
RS127	30		80322	Pećinci	Пећинци
RS127	40		80357	Ruma	Рума
RS127	50		80403	Sremska Mitrovica-grad	Сремска Митровица

RS127	60		80420	Stara Pazova	Стара Пазова
RS127	70		80497	Šid	Шид
RS2				SRBIJA – JUG	СРБИЈА – ЈУГ
RS21				Region Šumadije i Zapadne Srbije	Регион Шумадије и Западне Србије
RS211				Zlatiborska oblast	Златиборска област
RS211	10		70041	Arilje	Ариље
RS211	20		70068	Bajina Bašta	Бајина Башта
RS211	30		70629	Kosjerić	Косјерић
RS211	40		70866	Nova Varoš	Нова Варош
RS211	50		70955	Požega	Пожега
RS211	60		70971	Priboj	Прибој
RS211	70		70980	Prijepolje	Пријепоље
RS211	80		71072	Sjenica	Сјеница
RS211	90		71145	Užice-grad	Ужице
RS211	A0		71234	Čajetina	Чајетина
RS212				Kolubarska oblast	Колубарска област
RS212	10		70360	Valjevo-grad	Ваљево
RS212	20		70700	Lajkovac	Лајковац
RS212	30		70769	Ljig	Љиг
RS212	40		70831	Mionica	Мионица
RS212	50		70882	Osečina	Осечина
RS212	60		71218	Ub	Уб
RS213				Mačvanska oblast	Мачванска област
RS213	10		70289	Bogatić	Богатић
RS213	20		70408	Vladimirci	Владимирци
RS213	30		70637	Koceljeva	Коцељева
RS213	40		70661	Krupanj	Крупањ
RS213	50		70734	Loznica-grad	Лозница
RS213	60		70777	Ljubovija	Љубовија
RS213	70		70793	Mali Zvornik	Мали Зворник
RS213	80		71269	Šabac-grad	Шабац
RS214				Moravička oblast	Моравичка област
RS214	10		70483	Gornji Milanovac	Горњи Милановац
RS214	20		70564	Ivanjica	Ивањица
RS214	30		70742	Lučani	Лучани
RS214	40		71242	Čačak-grad	Чачак
RS215				Pomoravska oblast	Поморавска област
RS215	10		70491	Despotovac	Деспотовац
RS215	20		71048	Jagodina-grad	Јагодина
RS215	30		70904	Paraćin	Параћин
RS215	40		71030	Rekovac	Рековац
RS215	50		71056	Svilajnac	Свилајнац
RS215	60		71200	Ćuprija	Ћуприја
RS216				Rasinska oblast	Расинска област
RS216	10		70017	Aleksandrovac	Александровац
RS216	20		70343	Brus	Брус
RS216	30		70378	Varvarin	Варварин
RS216	40		70670	Kruševac-grad	Крушевац
RS216	50		71170	Trstenik	Трстеник

RS216	60		71196	Ćićevas	Ћићевац
RS217				Raška oblast	Рашка област
RS217	10		70459	Vrnjačka Banja	Врњачка Бања
RS217	20		70653	Kraljevo-grad	Краљево
RS217	30		70874	Novi Pazar-grad	Нови Пазар
RS217	40		71021	Raška	Рашка
RS217	50		71188	Tutin	Тутин
RS218				Šumadijska oblast	Шумадијска област
RS218	10		70033	Arandelovac	Аранђеловац
RS218	20		70076	Batočina	Баточина
RS218	30		70599	Knić	Кнић
RS218	40		70645	Kragujevac-grad	Крагујевац
RS218	50		71277	Lapovo	Лапово
RS218	60		71013	Rača	Рача
RS218	70		71153	Topola	Топола
RS22				Region Južne i Istočne Srbije	Регион Јужне и Источне Србије
RS221				Borska oblast	Борска област
RS221	10		70327	Bor	Бор
RS221	20		70572	Kladovo	Кладово
RS221	30		70785	Majdanpek	Мајданпек
RS221	40		70840	Negotin	Неготин
RS222				Braničevska oblast	Браничевска област
RS222	10	79049		Grad Požarevac	<i>Град Пожаревац</i>
RS222	11	79049	70947	Požarevac	Пожаревац
RS222	12	79049	71340	Kostolac	Костолац
RS222	20		70394	Veliko Gradište	Велико Градиште
RS222	30		70475	Golubac	Голубац
RS222	40		70521	Žabari	Жабари
RS222	50		70530	Žagubica	Жагубица
RS222	60		70696	Kučevo	Кучево
RS222	70		70807	Malo Crniće	Мало Црниће
RS222	80		70912	Petrovac na Mlavi	Петровац на Млави
RS223				Zaječarska oblast	Зајечарска област
RS223	10		70319	Boljevac	Бољевац
RS223	20		70556	Zaječar-grad	Зајечар
RS223	30		70602	Knjaževac	Књажевац
RS223	40		71129	Sokobanja	Сокобања
RS224				Jablanička oblast	Јабланичка област
RS224	10		70297	Bojnik	Бојник
RS224	20		70424	Vlasotince	Власотинце
RS224	30		70718	Lebane	Лебане
RS224	40		70726	Leskovac-grad	Лесковац
RS224	50		70815	Medveđa	Медвеђа
RS224	60		71226	Crna Trava	Црна Трава
RS225				Nišavska oblast	Нишавска област
RS225	10	79022		Grad Niš	<i>Град Ниш</i>
RS225	11	79022	71331	Niš-Medijana	Медијана
RS225	12	79022	71285	Niš-Niška Banja	Нишка Бања
RS225	13	79022	71323	Niš-Palilula	Палилула

RS225	14	79022	71307	Niš-Pantelej	Пантелеј
RS225	15	79022	71315	Niš-Crveni krst	Црвени крст
RS225	20		70025	Aleksinac	Алексинац
RS225	30		70467	Gadžin Han	Гаџин Хан
RS225	40		70513	Doljevac	Дољевац
RS225	50		70823	Merošina	Мерошина
RS225	60		71005	Ražanj	Ражањ
RS225	70		71064	Svrljig	Сврљиг
RS226				Pirotska oblast	Пиротска област
RS226	10		70050	Babušnica	Бабушница
RS226	20		70084	Bela Palanka	Бела Паланка
RS226	30		70505	Dimitrovgrad	Димитровград
RS226	40		70939	Pirot	Пирот
RS227				Podunavska oblast	Подунавска област
RS227	10		70386	Velika Plana	Велика Плана
RS227	20		71099	Smederevo-grad	Смедерево
RS227	30		71102	Smederevska Palanka	Смедеревска Паланка
RS228				Pčinjska oblast	Пчињска област
RS228	10	79057		Grad Vranje	<i>Град Врање</i>
RS228	11	79057	70432	Vranje	Врање
RS228	12	79057	71358	Vranjska Banja	Врањска Бања
RS228	20		70335	Bosilegrad	Босилеград
RS228	30		70351	Bujanovac	Бујановац
RS228	40		70416	Vladičin Han	Владичин Хан
RS228	50		70963	Preševo	Прешево
RS228	60		71137	Surdulica	Сурдулица
RS228	70		71161	Trgovište	Трговиште
RS229				Toplička oblast	Топличка област
RS229	10		70262	Blace	Блаце
RS229	20		70548	Žitorađa	Житорађа
RS229	30		70688	Kuršumlija	Куршумлија
RS229	40		70998	Prokuplje	Прокупље
RS23				Region Kosovo i Metohija	Регион Косово и Метохија
RS231				Kosovska oblast	Косовска област
RS231	10		90034	Glogovac	Глоговац
RS231	20		90115	Kaçanik	Качаник
RS231	30		90131	Kosovo Polje	Косово Поље
RS231	40		90166	Lipljan	Липљан
RS231	50		90204	Obilić	Обилић
RS231	60		90247	Podujevo	Подужево
RS231	70		90263	Priština-grad	Приштина
RS231	80		90301	Uroševac	Урошевац
RS231	90		90310	Štimlje	Штимље
RS231	A0		90328	Štrpce	Штрпце
RS232				Kosovsko-mitrovačka oblast	Косовско-митровачка област
RS232	10		90026	Vučitrn	Вучитрн
RS232	20		90352	Zvečan	Звечан
RS232	30		90093	Zubin Potok	Зубин Поток

RS232	40		90298	Kosovska Mitrovica	Косовска Митровица
RS232	50		90158	Leposavić	Лепосавић
RS232	60		90271	Srbica	Србица
RS233				Kosovsko-pomoravska oblast	Косовско-поморавска област
RS233	10		90018	Vitina	Витина
RS233	20		90042	Gnjilane	Гњилане
RS233	30		90140	Kosovska Kamienica	Косовска Каменица
RS233	40		90182	Novo Brdo	Ново Брдо
RS234				Pećka oblast	Пећка област
RS234	10		90069	Dečani	Дечани
RS234	20		90085	Đakovica	Ђаковица
RS234	30		90107	Istok	Исток
RS234	40		90123	Klina	Клина
RS234	50		90239	Peć	Пећ
RS235				Prizrenska oblast	Призренска област
RS235	10		90336	Gora	Гора
RS235	20		90212	Orahovac	Ораховац
RS235	30		90255	Prizren	Призрен
RS235	40		90280	Suva Reka	Сува Река
¹ Номенклатура статистичких територијалних јединица					